

PIBR

Polska Izba Biegłych
Rewidentów

SPRAWOZDANIE

KRAJOWEJ RADY
BIEGŁYCH REWIDENTÓW

za 2024 r.

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie ▪ 3
2. Zadania powierzone Polskiej Izbie Biegłych Rewidentów do realizacji w ramach nadzoru publicznego ▪ 4
3. Sprawozdawczość zrównoważonego rozwoju i atestacja ▪ 16
4. Zadania samorządowe ▪ 22
5. Nakładanie sankcji Administracyjnych na FA ▪ 41
6. Informacja dotycząca Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w zakresie orzeczeń ▪ 42
7. Informacja dotycząca realizacji Jubileuszowej XXV DKA ▪ 43
8. Pozostałe ważne uchwały KRBR ▪ 45
9. Wybrane aktywności na szczeblu międzynarodowym ▪ 49
10. Pozostałe wybrane aktywności na szczeblu krajowym ▪ 53
11. Krajowy Rzecznik Praw Biegłego Rewidenta (KRPBR) ▪ 62
12. Informacja nt. Biura Polskiej Izby Biegłych Rewidentów (w tym etaty, które zostały przeznaczone na realizację zadań w ramach nadzoru publicznego) ▪ 66
13. Zestawienia ▪ 67

1. WPROWADZENIE

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone w związku z obowiązkami informacyjnymi wynikającymi z art. 30 ust. 5 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1035 ze zm., dalej: „Ustawa”, „ustawa o biegłych rewidentach”).

Przekazywana informacja obejmuje 2024 r. i dotyczy prezentacji:

- realizowanych zadań, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 lit. a Ustawy, powierzonych Polskiej Izbie Biegłych Rewidentów (dalej: „PIBR”) do realizacji w ramach nadzoru publicznego;
- realizowanych zadań samorządowych, m.in. wpisów i skreśleń z rejestru biegłych rewidentów (dalej: „Rejestr”), w tym m.in. przyjętych regulacji, działań organizacyjnych, postępowań w sprawie wpisów i skreśleń, liczby wpisów i skreśleń, a także postępowań administracyjnych w sprawie skreślenia z rejestru i listy firm audytorskich;
- postępowań kwalifikacyjnego dla kandydatów na biegłych rewidentów;
- obowiązkowego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów, w tym między innymi przyjętych regulacji i poczynionych działań organizacyjnych;
- pozostałych najważniejszych uchwał Krajowej Rady Biegłych Rewidentów (dalej: „KRBR”);
- działań dotyczących wsparcia biegłych rewidentów i firm audytorskich w stosowaniu standardów wykonywania zawodu.

Do ww. informacji dołączono również zestawienia nr 1 i 2 do niniejszego sprawozdania – dane statystyczne dotyczące prowadzonych postępowań o skreślenie firmy audytorskiej z listy firm audytorskich lub biegłych rewidentów z rejestru oraz postępowań administracyjnych prowadzonych przez KRBR dotyczących firm audytorskich niebadających jednostek zainteresowania publicznego (dalej: „JZP”), a także Wykaz jednostek uprawnionych do przeprowadzania obowiązkowego doskonalenia zawodowego, stanowiący zestawienie nr 3 do niniejszego sprawozdania.

2. ZADANIA POWIERZONE POLSKIEJ IZBIE BIEGŁYCH REWIDENTÓW DO REALIZACJI W RAMACH NADZORU PUBLICZNEGO

Na podstawie art. 25 ust. 2 w związku z art. 25 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 lit. a Ustawy następujące zadania powierzono PIBR do realizacji w ramach nadzoru publicznego:

- ustanawianie krajowych standardów wykonywania zawodu i krajowych standardów kontroli jakości oraz zasad etyki zawodowej;
- wykonywanie zadań służących należytemu wykonywaniu zawodu biegłego rewidenta i przestrzeganiu zasad etyki zawodowej przez członków PIBR poprzez kontrolę wypełniania przez biegłych rewidentów obowiązków z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego oraz prowadzenie postępowań dyscyplinarnych dotyczących naruszeń obowiązków z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego.

2.1. Ustanawianie krajowych standardów wykonywania zawodu i krajowych standardów kontroli jakości oraz zasad etyki zawodowej

Krajowe Standardy Wykonywania Zawodu (KSWZ)

W okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. KRBR nie podjęła żadnej uchwały ustanawiającej nowy lub zmieniony standard w ramach krajowych standardów wykonywania zawodu.

Atestacja sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju

Dyrektywa CSRD (więcej na temat CSRD oraz procesu jej implementacji znajduje się w pkt 3 niniejszego sprawozdania) stanowi, że państwa członkowskie wymagają atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju zgodnie ze standardami atestacji przyjętymi przez Komisję Europejską. Harmonogram wydania przez Komisję Europejską rozporządzeń zawierających te standardy przedstawia się następująco:

- do 1 października 2026 r. – standard atestacji dającej ograniczoną pewność,
- do 1 października 2028 r. – standard atestacji dającej racjonalną pewność (wcześniej nastąpi ocena, czy jest możliwe uzyskanie racjonalnej pewności).

Dopóki Komisja Europejska nie przyjmie standardu atestacji państwa członkowskie mogą stosować krajowe standardy, procedury lub wymogi dotyczące atestacji.

Pierwsze zlecenia atestacji będą dotyczyć sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju za 2024 rok. Informacje te będą publikowane w 2025 r.

Z powodu opóźnienia w implementacji CSRD do polskiego prawa przesunął się także termin uchwalenia krajowego standardu atestacji. Krajowa Rada Biegłych Rewidentów planowała, że nastąpi to w sierpniu 2024 r. przy założeniu, że wdrożenie CSRD do ustawy o rachunkowości i ustawy o biegłych rewidentach nastąpi w zakładanym w dyrektywie terminie, czyli do 6 lipca 2024 r.

KRBR w styczniu 2025 r. zakończyła prace związane z opracowaniem rozwiązań obowiązujących w okresie przejściowym, czyli do czasu przyjęcia unijnego standardu atestacji. Intensywne prace nad projektem trwały przez cały 2024 rok.

Zakończenie prac nad projektem standardu, podobnie jak uruchomienie szkoleń dla biegłych rewidentów w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego (ODZ) było uwarunkowane zakończeniem procesu implementacji CSRD w Polsce. W terminie 30 dni od dnia 01.01.2025 r., czyli od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o rachunkowości, ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw („Ustawa zmieniająca”), Krajowa Rada Biegłych Rewidentów zobowiązana był podjąć uchwałę w sprawie standardu atestacji.

KRBR w dniu 23 stycznia 2025 r. podjęła uchwałę nr 854/20a/2025 w sprawie ustanowienia krajowego standardu usług atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju. Uchwała weszła w życie z dniem jej zatwierdzenia przez Radę Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego (uchwałą nr 3/II/2025), 28 stycznia 2025 r.

Uchwała KRBR wieńczy cały proces związany z wykonaniem postanowień wynikających z CSRD po jej implementacji do polskiego systemu prawa, w zakresie ustanowienia krajowych rozwiązań dla nowej usługi jaką jest atestacja nowego rodzaju sprawozdawczości – sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju.

KSUA 3002PL

Jako krajowy standard atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju został ustanowiony Krajowy Standard Usług Atestacji Sprawozdawczości Zrównoważonego Rozwoju 3002PL – „Usługa atestacyjna dająca ograniczoną pewność w zakresie sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju” („KSUA 3002PL”).

Obowiązek ustanowienia standardu wynikał z postanowień Ustawy zmieniającej oraz Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 537/2014, dyrektywy 2004/109/WE, dyrektywy 2006/43/WE oraz dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju („CSRD”).

KSUA 3002PL nie ma swojego odpowiednika w standardach międzynarodowych. Polska jest jednym z nielicznych krajów Unii Europejskiej, który opracował taki standard.

Początek obowiązywania

KSUA 3002PL ma zastosowanie po raz pierwszy do wykonywania usług atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju sporządzonej za rok obrotowy rozpoczynający się po dniu 31 grudnia 2023 r. i będzie obowiązywał do czasu przyjęcia do prawa Unii Europejskiej, w formie rozporządzenia Komisji Europejskiej, i wejścia w życie standardu atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju.

Zmiany innych standardów

KSUA 3002PL nie towarzyszyły zmiany w innych krajowych standardach wykonywania zawodu ani krajowych standardach kontroli jakości.

Prekonsultacje

Zanim KRBR ustanowiła KSUA 3002PL, projekt standardy był dwukrotnie upubliczniony.

Najpierw 31 października 2024 r. zostały uruchomione, trwające miesiąc, prekonsultacje. Celem tego etapu prac było jak najszybsze udostępnienie projektu biegłym rewidentom i firmom audytorskim oraz szerokiemu gronu interesariuszy, aby umożliwić zapoznanie się z jego treścią, a także zebranie wstępnych uwag i komentarzy. Wszystkie nadesłane komentarze i uwagi zostały przeanalizowane oraz odpowiednio uwzględnione w finalnej wersji standardu.

Finalne brzmienie projektu było poddane odrębnym konsultacjom publicznym.

Konsultacje publiczne

Krajowa Rada Biegłych Rewidentów jako podmiot opracowujący projekt przepisu regulacyjnego, zobowiązany jest do przeprowadzenia oceny projektowanych przepisów, którą przedstawia w uzasadnieniu do projektu aktu normatywnego, oraz przeprowadzenia konsultacji publicznych. Obowiązek ten wynika z ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, z dodanego rozdziału 6a „Zapewnianie proporcjonalności, uzasadnionego i niedyskryminującego charakteru przepisów regulacyjnych i wymogów dotyczących świadczenia usług transgranicznych”. Przepisem regulacyjnym, w rozumieniu ww. ustawy, jest przepis prawa polskiego określający formalne kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodów regulowanych lub wymagania kwalifikacyjne, od spełnienia których jest uzależnione podejmowanie lub wykonywanie działalności regulowanych, oraz, o ile jest to wymagane, warunki wykonywania zawodów regulowanych, a także podejmowania lub wykonywania działalności regulowanych.

KRBR Uchwałą nr 2613/47a/2023 z dnia 30 stycznia 2023 r., z późn. zm., określiła Zasady procedowania uchwał zawierających przepisy regulacyjne (dalej: „Zasady procedowania”). Zgodnie z Zasadami procedowania opracowany projekt uchwały wraz z uzasadnieniem zawierającym ocenę zgodności projektowanych przepisów regulacyjnych podlega konsultacjom publicznym poprzez jego publikację na stronie internetowej Polskiej Izby Biegłych Rewidentów w zakładce „Aktualności” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. W ramach przeprowadzanych konsultacji publicznych wyznaczony jest termin na zgłaszanie uwag. Wynik przeprowadzanych konsultacji jest publikowany w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w zakładce „Aktualności” poprzez publikację zaktualizowanego uzasadnienia wraz z oceną zgodności oraz projektu aktu normatywnego.

Krajowa Rada Biegłych Rewidentów przeprowadziła ocenę zgodności nowych przepisów regulacyjnych – KSUA 3002PL – z zasadami proporcjonalności, uzasadnionego i niedyskryminującego charakteru, która została przedstawiona w uzasadnieniu do projektu uchwały. Uzasadnienie zawierało również wyjaśnienie przyczyn ustanowienia KSUA 3002PL. Konsultacje publiczne projektu uchwały w sprawie standardu atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju trwały od 20.12.2024 r. do 03.01.2025 r.

W trakcie trwania konsultacji publicznych zgłoszono uwagi, które zostały przeanalizowane. Te z uwag, które zostały uznane za zasadne wpłynęły na zmianę, w odpowiedni sposób, brzmienia uchwały, w tym krajowego standardu atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju (KSUA 3002PL).

Wynik konsultacji KSUA 3002PL został opublikowany 23.01.2025 r.

Uzgodnienia z PANA

Projekt standardu, na poszczególnych etapach prac, był także przedstawiany i roboczo uzgadniany z Polską Agencją Nadzoru Audytowego.

Wsparcie PIBR dotyczące wdrożenia tego standardu

Krajowa Rada Biegłych Rewidentów w ramach dodatkowego wsparcia przygotowała także przykładowe sprawozdanie z atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju.

Wytyczne KEONA

Komitet Europejskich Organów Nadzoru Audytowego (KEONA), na prośbę Komisji Europejskiej, opracował niewiążące Wytyczne dotyczące usług atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju dających ograniczoną pewność. Wytyczne mają na celu ułatwienie harmonizacji takich usług we wszystkich państwach członkowskich. Projekt wytycznych KEONA opublikowała na początku lipca 2024 r., a 22.07.2024 r. zostały zakończone jego konsultacje. Wytyczne zostały opublikowane 30 września 2024 r., w j. ang.

W toku prac nad projektem KSUA 3002PL KRBR uwzględniła także te wytyczne KEONA

ISSA 5000

Rada Międzynarodowych Standardów Badania i Usług Atestacyjnych (ang. skrót IAASB), twórca standardów międzynarodowych, opracowała Międzynarodowy Standard Atestacji Zrównoważonego Rozwoju 5000 – „Ogólne wymogi dotyczące usług atestacyjnych w zakresie zrównoważonego rozwoju” oraz proponowane zmiany dostosowawcze (ang. International Standard on Sustainability Assurance 5000, „General Requirements for Sustainability Assurance Engagements”, („ISSA 5000”)) and Conforming and Consequential Amendments to Other IAASB Standards Arising from ISSA 5000. Projekt ISSA 5000 został opublikowany w sierpniu 2023 r.

ISSA 5000 będzie miał zastosowanie do informacji ujawnianych w ramach dowolnego zakresu zrównoważonego rozwoju i przygotowanych z wykorzystaniem różnych ram sprawozdawczości. Jest to kompleksowy, samodzielny standard odpowiedni do atestacji zarówno z ograniczonym jak i racjonalnym poziomem zapewnienia i będzie mógł być stosowany zarówno przez biegłych rewidentów, jak i inne osoby uprawnione do takiej atestacji. Przez co standard możemy określić jako „uniwersalny”. Konsultacje IAASB trwały do 1 grudnia 2023 r.

Krajowa Rada Biegłych Rewidentów włączyła się w instytucjonalne konsultacje projektu ISSA 5000 i w imieniu swoim oraz polskich biegłych rewidentów przesłała do IAASB komentarze.

ISSA 5000, w finalnym brzmieniu, został opublikowany 12.11.2024 r.

Mimo iż ISSA 5000 jest standardem uniwersalnym, KRBR w odpowiedni sposób uwzględniła jego wymogi w KSUA 3002PL.

KEONA został poproszony przez Komisję Europejską o przygotowanie doradztwa technicznego w celu opracowania dodatków specyficznych dla UE (i możliwych wyłączeń) do ISSA 5000, które zostaną wykorzystane do przygotowania Aktu Delegowanego przyjmującego standardy atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju o ograniczonej pewności. Wyłączenia obejmą elementy, które są sprzeczne z przepisami prawa UE, jeśli takie istnieją, oraz te specyficzne dla racjonalnej pewności. Przykłady takich elementów obejmują: opinię atestacyjną na temat zgodności sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju z wymogami dotyczącymi oznaczania sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju oraz z wymogami dotyczącymi sprawozdawczości przewidzianymi w art. 8 rozporządzenia (UE) 2020/852, a także format i treść sprawozdania z atestacji. Wnioski z prac KEONA powinny zostać przekazane do KE do maja 2025 r.

Przybliżanie tematyki standardu

Jedną z pierwszych okazji do przybliżenia założeń nowego standardu – KSUA 3002PL – była m.in. jubileuszowa XXV Doroczna Konferencja Audytingu odbywająca się w dniach 7– 9 października 2024 r.

W ramach inicjatywy edukacyjnej pod hasłem „Poranki z PIBR”, 16 października 2024 r. odbył się webinar pt. „Atestacja sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju”. Prowadzący spotkanie, Jarosław Dac, przedstawiciel KRBR i Przewodniczący Komisji ds. standaryzacji, przybliżył ramy takiej atestacji jako usługi dającej ograniczoną pewność, założenia projektowanego standardu atestacji i kluczowe kwestie, a także zwrócili szczególną uwagę na ocenę analizy podwójnej istotności przeprowadzonej przez jednostkę. Webinar był skierowany do biegłych rewidentów, a także przedstawicieli jednostek, które będą raportować zgodnie z ESRS, aby dobrze przygotować się do tej współpracy.

7 listopada 2024 r. Polska Agencja Nadzoru Audytowego zorganizowała spotkanie z przedstawicielami firm audytorskich badających jednostki zainteresowania publicznego, do udziału, w którym zostali zaproszenie przedstawiciele Krajowej Rady Biegłych Rewidentów. Spotkanie było kolejną okazją do rozmowy na temat atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju. Jarosław Dac, przedstawiciel KRBR i Przewodniczący Komisji ds. standaryzacji, w dyskusji panelowej pt. „Sprawozdawczość i atestacja w zakresie zrównoważonego rozwoju – doświadczenia z wdrożenia nowej usługi i wyzwania na przyszłość”, przybliżył założenia projektu krajowego standardu atestacji.

Przygotowania do współpracy z ekspertami

Atestacja sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju może wymagać korzystania z usług ekspertów, zwłaszcza w dziedzinie klimatu i środowiska. W ramach inicjatyw Krajowej Rady Biegłych Rewidentów skupionych na przygotowywaniu biegłych rewidentów do świadczenia tej nowej usługi, 17 czerwca 2024 r. Prezes i Członkowie KRBR spotkali się z przedstawicielami kluczowych instytucji regulacyjnych i organizacji, aby zainicjować dyskusję o usystematyzowaniu zasad możliwego świadczenia usług przez takich ekspertów.

Na spotkaniu obecni byli przedstawiciele i przedstawicielki: Departamentu Efektywności Wydatków Publicznych i Rachunkowości Ministerstwa Finansów, Departamentu Instrumentów Środowiskowych Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego, Polskiego Centrum Akredytacji, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Stowarzyszenia Polskie Forum Zarządzania Środowiskowego.

Spotkanie miało charakter inicjujący dalsze prace operacyjne.

Inne prace związane z KSWZ

Rok 2024 był zdominowany przez tematykę implementacji CSRD, sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju oraz przygotowań do jej atestacji.

Niemniej jednak równoległe toczyły się inne prace.

Nowy standard IAASB – MSB dla MZJ

W grudniu 2023 r. Rada Międzynarodowych Standardów Badania i Usług Atestacyjnych (IAASB) opublikowała finalne brzmienie nowego, odrębnego międzynarodowego standardu badania dotyczącego badania sprawozdań finansowych mniej złożonych jednostek (skrót „MSB dla MZJ”) (ang. „International Standard on Auditing for Audits of Financial Statements of Less Complex Entities”, “ISA for LCE”).

MSB dla MZJ zbudowany jest na fundamencie Międzynarodowych Standardów Badania („MSB”). Audyty przeprowadzane przy jego użyciu mają zapewniać ten sam poziom pewności, czyli racjonalny. Ustalona przez IAASB data początkowego zastosowania to badanie sprawozdań finansowych za okresy rozpoczynające się 15.12.2025 r. lub później (de facto badanie za 2026 rok).

Trwają prace związane z planem ustanowienia tego standardu jako standardu krajowego.

W ramach przybliżania tego nowego standardu KRBR informowała o webinarach, prowadzonych przez lub z udziałem twórców MSB dla MZJ, a także zachęcała do wzięcia w nich udziału.

MSB dla MZJ w języku polskim

Zostało przygotowane robocze tłumaczenie MSB dla MZJ na j. polski. Ten przekład nie podlegał tzw. due proces wymaganemu przez IFAC. Jest to materiał pomocniczy, służący tylko celom poglądowym.

Zachęta do dyskusji środowiskowej

Co ważne, decyzje dotyczące wymaganego lub dozwolonego stosowania standardu, w tym opisy rodzajów jednostek, w przypadku których można przeprowadzić badanie zgodnie z tym standardem, należą do organów prawodawczych i regulacyjnych lub stosownych organów lokalnych posiadających uprawnienia do ustanawiania standardów.

Ustanowienie każdego nowego standardu międzynarodowego jako standardu krajowego jest długim procesem. Standard ten jest jednak na tyle wyjątkowy, że Krajowa Rada Biegłych Rewidentów w ramach prekonsultacji zachęcała biegłych rewidentów oraz firmy audytorskie, a także innych interesariuszy, do aktywnego włączenia się w dyskusję, aby wspólnie zastanowić się, czy standard rzeczywiście upraszcza badanie małych i średnich jednostek („MŚP”) i czy istotne są oszczędności w nakładzie i czasie pracy z jego zastosowaniem, zamiast pracy ze znanym nam pakietem dotychczasowych 37 standardów badania?

Pierwotny termin na komentarze i uwagi do końca lipca 2024 r. został wydłużony do 10.09.2024 r.

Krajowe Standardy Kontroli Jakości

W okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. KRBR nie podjęła żadnej uchwały dotyczącej krajowych standardów kontroli jakości.

Do czasu zakończenia procesu sądowego, będącego efektem złożenia 5 września 2023 r. przez KRBR skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego na zastrzeżenia Rady PANA, obowiązują standardy w brzmieniu wprowadzonym przez Radę PANA uchwałą nr 38/I/2022 (KSKJ 1, KSKJ 2 oraz KSB 220 (Z)).

Ustawa z dnia 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o rachunkowości, ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw („Ustawa zmieniająca”), która m.in. implementowała dyrektywę CSRD wprowadziła zmianę nazewnictwa z dotychczasowego – krajowe standardy kontroli jakości, na krajowe standardy zarządzania jakością. Przy czym, art. 29 ust. 2 Ustawy zmieniającej stanowi, że uchwały w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych uchwał w przedmiotowym zakresie w brzmieniu nadanym ustawą zmieniającą.

Etyka zawodowa biegłych rewidentów

W wyniku podjętej przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów Uchwały Nr 207/7a/2023 z dnia 17 grudnia 2023 r. w sprawie ustanowienia zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów (ww. uchwała weszła w życie z dniem jej zatwierdzenia przez Radę PANA, czyli 19 grudnia 2023 r. – Uchwała Rady Agencji Nr 47/I/2023) oraz Uchwały Nr 240/8a/2023 z dnia 22 grudnia 2023 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie ustanowienia zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów (ww. uchwała weszła w życie z dniem jej zatwierdzenia przez Radę PANA, czyli 28 grudnia 2023 r. – Uchwałą Rady Agencji Nr 49/I/2023), do polskiego porządku prawnego został przyjęty „Podręcznik Międzynarodowego kodeksu etyki zawodowych księgowych (w tym Międzynarodowych standardów niezależności)”, wydanie z 2022 r., ustanowiony przez Radę Międzynarodowych Standardów Etyki dla Księgowych (International Ethics Standards Board for Accountants – IESBA).

Nowy Kodeks etyki ma zastosowanie do wykonywania czynności, dla których warunki zlecenia zostały uzgodnione 1 lipca 2024 r. lub później, z możliwością ich wcześniejszego stosowania. W przypadku skorzystania z możliwości wcześniejszego zastosowania Kodeksu etyki, fakt ten powinien być udokumentowany w sposób i na zasadach określonych w systemie wewnętrznej kontroli jakości obowiązującym w firmie audytorskiej.

Podręcznik z 2022 r. uwzględnia zmiany, jakie IESBA wprowadziła do Kodeksu etyki od jego wydania z 2018 r., a mianowicie:

- 1) „Zmiany do Kodeksu uwydatniające rolę zawodowego księgowego i jego oczekiwane mentalne nastawienie”.
- 2) „Zmiany do Kodeksu dotyczące obiektywizmu kontrolera jakości wykonania zlecenia (KJWZ) i innych odpowiednich kontrolerów”.
- 3) „Zmiany postanowień Kodeksu odnoszących się do wynagrodzeń”.
- 4) „Zmiany postanowień Kodeksu dotyczących świadczenia usług nieatestacyjnych”.
- 5) „Zmiany dostosowawcze do Kodeksu dotyczące zarządzania jakością”.

Ponadto, po raz pierwszy Kodeks etyki, w zakresie swojej regulacji, uwzględnia przepisy prawa obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej oraz obowiązki, których celowość ustanowienia wynika z obserwacji i wniosków Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego z przeprowadzonych kontroli, które zostały oznaczone w Kodeksie etyki

kolorem szarym. Przepisy te wprowadzają m.in. okres rotacji dla badań ustawowych jednostek niebędących jednostkami zainteresowania publicznego poprzez dodanie paragrafu R540-3.1. Zgodnie z niniejszym paragrafem partner odpowiedzialny za zlecenie lub osoba pełniąca jakąkolwiek inną rolę kluczowego partnera odpowiedzialnego za badanie (za wyjątkiem osoby pełniącej funkcję kontrolera jakości wykonania zlecenia) nie może przeprowadzać badania ustawowego ani łączyć takich ról w odniesieniu do tej samej jednostki niebędącej jednostką zainteresowania publicznego przez nieprzerwany okres dłuższy niż 10 lat (okres „pełnienia funkcji”). Osoba ta może ponownie uczestniczyć w przeprowadzaniu badania ustawowego w tej jednostce po upływie co najmniej 3 lat od zakończenia ostatniego badania (okres „karencji”). Dziesięcioletni okres pełnienia funkcji kluczowego partnera odpowiedzialnego za badanie ustawowe tej samej jednostki liczony jest od pierwszego roku obrotowego badanej jednostki rozpoczynającego się po dniu wejścia w życie niniejszej uchwały, tj. od roku obrotowego rozpoczynającego się po 19 grudnia 2023 r.

Uchwały KRBR w sprawie ustanowienia zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów zostały zamieszczone na stronie internetowej PIBR w zakładkach: [Uchwały KRBR | PIBR](#), [Prawo i standardy | PIBR](#) oraz [Projekty standardów](#).

Ponadto, w celu wsparcia biegłych rewidentów oraz firm audytorskich w stosowaniu nowego Kodeksu etyki w działalności zawodowej, Komisja ds. etyki opracowała:

- 1) wykaz kluczowych zmian, jakie IESBA wprowadziła do Kodeksu 2022 od jego wydania z 2018 r. – w opracowaniu skoncentrowano się na przepisach, które dotyczą biegłych rewidentów wykonujących zawód oraz firm audytorskich, tj. Części 1, 3 oraz 4A. Wykaz zmian dostępny jest w zakładce: [Nowy Kodeks etyki IESBA | PIBR](#),
- 2) przy współpracy z Regionalnym Oddziałem PIBR w Poznaniu – komunikat na temat konieczności dostosowania dokumentacji, w tym akt badania do nowych zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów, obowiązujących od 1 lipca br.

W okresie sprawozdawczym Komisja ds. etyki udzieliła odpowiedzi na szereg dylematów etycznych zgłoszonych przez biegłych rewidentów poprzez dedykowany formularz zamieszczony – w ramach Banku Dylematów Etycznych (dalej: „BDE”) – na stronie internetowej PIBR (w panelu biegłego rewidenta po zalogowaniu). Celem projektu jest zbieranie opisów trudnych etycznie sytuacji, z którymi stykają się biegli rewidenci w swojej praktyce zawodowej. Wybrane opisy sytuacji wraz z ich oceną z punktu widzenia biegłego rewidenta są analizowane przez Komisję ds. etyki, która przygotowuje propozycje rozwiązań i publikuje je w BDE w formie przykładowych dylematów etycznych. Wyjaśnienia Komisji są dla biegłych rewidentów jedynie wskazówką i nie stanowią prawnie wiążącej interpretacji przepisów ani standardów wykonywania usług biegłego rewidenta.

W ramach nowej inicjatywy edukacyjnej PIBR pod hasłem „Poranki z PIBR”, Komisja ds. etyki zorganizowała dwa webinary:

- 1) w dniu 28 maja 2024 r. na temat: „Kluczowe zmiany w Kodeksie etyki 2024 – czego nie wolno nam przeoczyć?” – eksperci opowiedzieli o powodach wprowadzenia zmian w Kodeksie etyki, który wszedł w życie 1 lipca 2024 roku, oraz o kluczowych zmianach, polonizacji Kodeksu i wpływie zmian na codzienną pracę biegłych rewidentów;

- 2) w dniu 10 września 2024 r. na temat: „Czy ustalenie wynagrodzeń za prace audytowe jest wyzwaniem dla środowiska biegłych rewidentów?” – eksperci rozmawiali o aspektach cenotwórczych i wyzwaniach związanych z ustalaniem wynagrodzenia biorąc pod uwagę art. 80 ustawy o biegłych rewidentach i nowy Kodeks etyki oraz wnosząc do dyskusji perspektywę zróżnicowanych wielkością firm audytorskich.

W okresie sprawozdawczym PIBR – z inicjatywy Komisji ds. etyki – przetłumaczyła na język polski i opublikowała na stronie internetowej (w sekcjach: „eBiblioteka”, „Współpraca międzynarodowa” oraz „Projekty standardów”) następujące opracowania Rady Międzynarodowych Standardów Etyki dla Księgowych (IESBA):

- 1) „Zmiany w definicjach jednostki notowanej na giełdzie papierów wartościowych i jednostki zainteresowania publicznego w Kodeksie” – zmienione przepisy zawierają rozszerzoną definicję „jednostki zainteresowania publicznego” (JZP) w Kodeksie, określając szerszą listę kategorii JZP, w tym nową kategorię „jednostka, której akcje lub inne papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu publicznego”, która zastąpi kategorię „jednostka notowana na giełdzie papierów wartościowych”.
- 2) „Zmiany w Kodeksie dotyczące definicji zespołu wykonującego zlecenie i badań sprawozdania finansowego grupy” – zmiany te odnoszą się całościowo do różnych kwestii niezależności w badaniu sprawozdania finansowego grupy, jak również dotyczą niezależności i innych implikacji zmian wprowadzonych do definicji zespołu wykonującego zlecenie w Kodeksie w celu dostosowania do zmian definicji tego samego terminu w MSB i MSZJ.
- 3) Projekt do konsultacji: „Wykorzystanie pracy eksperta zewnętrznego” (tłumaczenie robocze) – projekt proponuje ramowe założenia etyczne, które mają pomóc zawodowym księgowym lub praktykom zajmującym się atestacją zrównoważonego rozwoju w ocenie, czy ekspert zewnętrzny posiada niezbędne kompetencje, możliwości i obiektywizm, aby można było wykorzystać jego pracę do zamierzonych celów.
- 4) Projekt do konsultacji: „Proponowane Międzynarodowe standardy etyki w zakresie atestacji zrównoważonego rozwoju (w tym Międzynarodowe standardy niezależności) (IESSA) oraz inne zmiany do Kodeksu związane z atestacją i sprawozdawczością zrównoważonego rozwoju” (tłumaczenie robocze) – projekt oraz standardy etyki dla raportowania zrównoważonego rozwoju proponują jasne ramy oczekiwanych zachowań i przepisów etycznych do wykorzystania przez wszystkich praktyków zajmujących się atestacją zrównoważonego rozwoju, niezależnie od ich doświadczenia zawodowego, a także zawodowych księgowych zaangażowanych w raportowanie zrównoważonego rozwoju.
- 5) „Zmiany w Kodeksie związane z technologią” – zmiany te będą kierować etycznym nastawieniem i zachowaniem zawodowych księgowych zarówno w praktyce biznesowej, jak i publicznej, gdy korzystają oni z możliwości stworzonych przez technologię i dostosowują się do nowych technologii. Opracowane, aby pozostać aktualnymi i mającymi zastosowanie w stale zmieniającym się krajobrazie transformacji technologii, zmiany mają zastosowanie do korzystania z dowolnej technologii, w tym w miarę możliwości z technologii przeszłości.

2.2. Wykonywanie zadań służących należytemu wykonywaniu zawodu biegłego rewidenta i przestrzeganiu zasad etyki zawodowej przez członków Polskiej Izby Biegłych Rewidentów – kontrola wypełniania przez biegłych rewidentów obowiązków z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego oraz prowadzenie postępowań dyscyplinarnych dotyczących naruszeń obowiązków z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego

Według danych na dzień 1 stycznia 2024 r. 4948 biegłych rewidentów podlegało obowiązkowi obligatoryjnego doskonalenia zawodowego (dalej: „ODZ”), z czego:

- 4567 osób wywiązało się z obowiązku odbycia co najmniej minimalnej liczby godzin obligatoryjnego doskonalenia zawodowego,
- 162 osoby nie wywiązały się z obowiązku odbycia minimalnej liczby godzin obligatoryjnego doskonalenia zawodowego.

Spośród osób, które podlegały obowiązkowi obligatoryjnego doskonalenia zawodowego w roku 2024 (4948 osób):

- 202 osoby zostały prawomocnie skreślone z rejestru w 2024 r.,
- 34 osoby zostały prawomocnie skreślone z rejestru w 2024 r. (na dzień 1.03.2024 r.).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. 4854 biegłych rewidentów podlegało obowiązkowi doskonalenia zawodowego.

108 biegłych rewidentów zostało wpisanych do rejestru w trakcie roku 2024 i zgodnie z art. 9 ust. 1 Ustawy nie podlegały obowiązkowi szkolenia w 2024 r.

W trakcie 2024 r. 25 biegłych rewidentów uzyskało zgodę KRBR na odbycie ODZ w terminie późniejszym, w tym:

- 8 biegłych rewidentów otrzymało zgodę na odbycie ODZ w terminie późniejszym za rok 2023 i cykl 2021–2023;
- 17 biegłych rewidentów otrzymało zgodę na odbycie ODZ w terminie późniejszym za sam cykl 2021–2023.

W okresie sprawozdawczym KRBR podjęła uchwały:

- Nr 559/13/2024 z dnia 21 maja 2024 roku w sprawie przekazania do Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego listy biegłych rewidentów, którzy w roku 2023 nie dopełnili obowiązku obligatoryjnego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów,

- Nr 560/13/2024 z dnia 21 maja 2024 roku w sprawie przekazania do Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego listy biegłych rewidentów, którzy w 3-letnim cyklu rozliczeniowym 2021–2023 nie dopełnili obowiązku obowiązkowego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów.

Według stanu na dzień przekazania powyższej uchwały, tj. 21 maja 2024 r. 4585 biegłych rewidentów wypełniło obowiązek szkoleniowy w 3-letnim cyklu szkoleniowym 2021–2023.

Po przekazaniu do Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego listy biegłych rewidentów, którzy nie zrealizowali obowiązkowego doskonalenia zawodowego w 3-letnim cyklu szkoleniowym uchwałą NR 674/17/2024 z dnia 24 września 2024 r. Krajowa Rada Biegłych Rewidentów wyraziła zgodę na przywrócenie terminu i odbycie ODZ w terminie późniejszym 1 biegłemu rewidentowi. Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. ww. biegły zrealizował obowiązek szkoleniowy w 3-letnim okresie rozliczeniowym tj. 2021–2023.

Pozostałe informacje związane z postępowaniem dyscyplinarnym zawarte są w sprawozdaniach Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego i Krajowego Sądu Dyscyplinarnego za 2024 r. Informacje na temat orzeczeń Krajowego Sądu Dyscyplinarnego zostały zaprezentowane w dalszej części sprawozdania.

2.3. Przychody i wydatki związane z realizacją zadań nadzoru (uwzględnienie kosztów realizacji zadań)

Na realizację zadań powierzonych Polskiej Izbie Biegłych Rewidentów w ramach nadzoru publicznego Polska Agencja Nadzoru Audytowego przekazuje PIBR kwotę w wysokości nie większej niż 10% prognozowanych kosztów realizacji zadań PANA w danym roku kalendarzowym, ujętych w planie finansowym PANA na dany rok kalendarzowy.

Poniższa tabela obrazuje poszczególne pozycje kosztów dotyczących realizacji w 2024 r. zadań w ramach nadzoru publicznego, które powierzono PIBR:

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość w złotych	Wartość w złotych
		prognozowana do poniesienia w roku, którego dotyczy rozliczenie	rzeczywiście poniesiona od 1.01.2024 do 31.12.2024
1.	Koszty realizacji zadań PIBR, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy o biegłych rewidentach obejmujące:	2 593 910 zł	2 021 994,65
	a) koszty bezpośrednie tłumaczenia międzynarodowych standardów badania, międzynarodowych standardów usług atestacyjnych innych niż badanie, międzynarodowych standardów usług pokrewnych, międzynarodowych standardów kontroli jakości oraz międzynarodowych standardów dotyczących zasad etyki zawodowej	205 491 zł	65 364,26
	b) koszty bezpośrednie opracowania krajowych standardów wykonywania zawodu, krajowych standardów kontroli jakości oraz zasad etyki zawodowej	1 267 250 zł	1 201 037,69
	c) koszty bezpośrednie zatwierdzania przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów krajowych standardów wykonywania zawodu, krajowych standardów kontroli jakości oraz zasad etyki zawodowej	80 696 zł	25 756,29
	d) inne koszty bezpośrednie związane z realizacją zadań, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 Ustawy	719 756 zł	338 421,52
	e) koszty pośrednie związane z realizacją zadań o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 Ustawy	320 717 zł	391 414,89
	Łącznie (suma kosztów z lit. a-e)	2 593 910 zł	2 021 994,65
2.	Koszty realizacji zadań PIBR, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 3 lit a ustawy o biegłych rewidentach obejmujące:	1 555 090 zł	1 418 805,50
	a) koszty bezpośrednie kontroli wypełniania przez biegłych rewidentów obowiązków z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego	319 770 zł	282 359,54
	b) koszty bezpośrednie prowadzenia postępowań dyscyplinarnych dotyczących naruszeń obowiązków z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego	989 248 zł	912 758,13
	c) inne koszty bezpośrednie związane z realizacją zadań, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 3 lit. a Ustawy	53 798 zł	7 187,35
	d) koszty pośrednie związane z realizacją zadań, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 3 lit. a Ustawy	192 274 zł	216 500,48
	Łącznie (suma kosztów z lit. a-d)	1 555 090 zł	1 418 805,50
3.	ŁĄCZNIE (SUMA KOSZTÓW) pozycja 1 i 2	4 149 000 zł	3 440 800,15
Pozycja	Wyszczególnienie	Wartość w złotych (bez zaokrągleń do pełnych złotych)	Wartość w złotych (bez zaokrągleń do pełnych złotych)
4.	Kwota otrzymana od Agencji za rok kalendarzowy, którego dotyczy rozliczenie	-	4 149 000
5.	Kwota nadpłaty/niedopłaty kwoty za rok kalendarzowy, którego dotyczy rozliczenie	4 149 000	708 199,85

3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU I ATESTACJA

Opublikowana w grudniu 2022 r. dyrektywa w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSRD) nie jest bezpośrednio stosowana w państwach członkowskich. Jej postanowienia zaczynają obowiązywać dopiero po dokonaniu transpozycji do prawa krajowego. KRBR aktywnie uczestniczyła w całym procesie jej implementacji. Ostateczny kształt przepisów krajowych, w tym wybrane przez Polskę wskazane w dyrektywie opcje, poznaliśmy po opublikowaniu zmienionego brzmienia ustawy o rachunkowości oraz ustawy o biegłych rewidentach. Państwa członkowskie na transpozycję CSRD miały czas do 6 lipca 2024 r. Proces implementacji w Polsce opóźnił się.

Proces legislacyjny w Polsce i zaangażowanie KRBR

- 19 kwietnia 2024 r. na stronie Rządowego Centrum Legislacji został opublikowany projekt ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości, ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw (UC14). projekt zmiany UoR i UoBR związany jest z implementacją aktów prawnych Unii Europejskiej:
 - dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 537/2014, dyrektywy 2004/109/WE, dyrektywy 2006/43/WE oraz dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (Dz. Urz. UE L 322 z 16.12.2022, s. 15–80) („dyrektywa 2022/2464”)
 - dyrektywy delegowanej Komisji (UE) 2023/2775 z dnia 17 października 2023 r. zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE w odniesieniu do dostosowania kryteriów wielkości przedsiębiorstwa dla mikro-, małych, średnich i dużych jednostek lub grup (Dz. Urz. UE L z 21.12.2023) („dyrektywa delegowana”).
- 19 kwietnia 2024 r. KRBR zaprosiła członków samorządu do konsultacji publicznych projektu zmian w UoBR oraz w UoR. Konsultacje trwały miesiąc.
- 20 maja 2024 r. Krajowa Rada Biegłych Rewidentów, po analizie ww. projektu, zebraniu uwag od członków organów PIBR, poszczególnych Komisji KRBR oraz Regionalnych Oddziałów PIBR, opracowała stanowisko w imieniu samorządu biegłych rewidentów, które zostało przekazane do Ministerstwa Finansów.
- 27 czerwca 2024 r. KRBR zaprosiła do udziału w ankiecie, której celem było zbadanie zainteresowania biegłych rewidentów świadczeniem usługi atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju (SZR) oraz zidentyfikowanie ewentualnych przeszkód w podjęciu się świadczenia tej nowej usługi.
- 30 lipca 2024 r. Ministerstwo Finansów wprowadziło zmiany do projektu ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości, ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw, mającego na celu wdrożenie unijnej dyrektywy w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSRD).

- 6 sierpnia 2024 r. odbyło się jedno z wielu spotkań nt. atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju z udziałem przedstawicieli Polskiej Izby Biegłych Rewidentów oraz Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego.
- 10 października 2024 r. Rada Ministrów skierowała do Sejmu projekt ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości, ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw, implementującej dyrektywę CSRD.
- 5 listopada 2024 r. w Sejmie Komisja Finansów Publicznych przeprowadziła jego pierwsze czytanie, przyjmując poprawki mające charakter doprecyzowujący i porządkujący oraz poprawki redakcyjno-legislacyjne.

W posiedzeniu sejmowej komisji uczestniczyli przedstawiciele Krajowej Rady Biegłych Rewidentów: Kamil Jesionowski, Joanna Chwaścikowska-Karwacka, Agnieszka Kryśkiewicz-Burnos, Agnieszka Muller-Grządka i Mirosław Szmigielski. Jedną z ważnych dla całego środowiska biegłych rewidentów oraz firm audytorskich kwestii przedstawionych przez naszych przedstawicieli było przywrócenie 5-letniego okresu archiwizowania dokumentacji badania oraz okresów prowadzenia postępowań wobec biegłych rewidentów i firm audytorskich, zamiast obowiązującego okresu 8 lat.

- 6 grudnia 2024 r. posłowie przegłosowali senackie poprawki, uchwalając w finalnym kształcie ustawę o zmianie ustawy o rachunkowości, ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw.
- 12 grudnia 2024. Prezydent RP podpisał nowelizację ustawy o rachunkowości, ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw, dzięki czemu do polskiego prawa zaimplementowane zostały przepisy dotyczące sporządzania sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju.

17 grudnia 2024 r. jako pozycja nr 1863, została opublikowana ustawa z dnia 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o rachunkowości, ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw. Postanowienia Ustawy z dnia 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o rachunkowości, ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw, z pewnymi wyjątkami, weszły w życie 01.01.2025 r.

Kluczowe zmiany wynikające z dyrektywy CSRD

Nowa dyrektywa zastąpiła dotychczasową dyrektywę w sprawie ujawniania informacji niefinansowych. Sprawozdawczość w zakresie zrównoważonego rozwoju obejmuje raportowanie o ESG. ESG to skrót od angielskiej nazwy trzech elementów: E – Środowisko (z ang. *Environmental*), S – Społeczeństwo (z ang. *Social*) i G – Ład korporacyjny (z ang. *Governance*).

Dyrektywa CSRD znacznie rozszerzyła katalog podmiotów zobowiązanych do raportowania informacji niefinansowych, przy czym założyła, że sprawozdawczość ESG będzie wprowadzana etapowo, do lat obrotowych rozpoczynających się od:

- 1 stycznia 2024 r. – największe jednostki zainteresowania publicznego, tj. jednostki notowane, banki i ubezpieczyciele, mające powyżej 500 pracowników (na poziomie jednostkowym) i największe grupy kapitałowe, których jednostką dominującą jest JZP (na poziomie skonsolidowanym), które poprzednio raportowały na temat informacji niefinansowych;

- 1 stycznia 2025 r. – pozostałe duże jednostki i pozostałe duże grupy;
- 1 stycznia 2026 r. – średnie i małe spółki giełdowe, z wyłączeniem notowanych spółek mikro (które będą mogły skorzystać z 2-letniej opcji opt-out, tj. nieprzedstawiania sprawozdawczości).

Zasadniczą zmianą było również opracowanie zestawu europejskich standardów sprawozdawczości (w przyszłości także uproszczonej wersji dla mniejszych jednostek), które zastąpiły dotychczasową swobodę wyboru standardów. Przedsiębiorstwa będą ujawniały informacje o zrównoważonym rozwoju zgodnie z Europejskimi Standardami Sprawozdawczości w zakresie Zrównoważonego Rozwoju (European Sustainability Reporting Standards, ESRS).

Sprawozdawczość zrównoważonego rozwoju jednostki lub grupy kapitałowej będzie umieszczana w ramach sprawozdania z działalności jednostki lub odpowiednio grupy kapitałowej, jako wyodrębniona jego część, i będzie prezentowana w jednolitym elektronicznym formacie raportowania.

Aby uwiarygodnić raportowane przez jednostki informacje, konieczna będzie ich atestacja. W Polsce, z uwagi na uwarunkowania prawno-regulacyjne, ustawodawca przyjął, że atestację mogą wykonywać wyłącznie biegli rewidenci wykonujący usługi w imieniu firm audytorskich. (CSRD przewiduje również opcję dla krajów członkowskich – innych certyfikowanych niezależnych dostawców usług atestacyjnych, pod warunkiem że będą oni podlegać wymogom równoważnym z wymogami określonymi w dyrektywie 2006/43/WE).

Uprawnienie biegłych rewidentów do atestacji SZR

Na początku, po wejściu w życie zmienionych przepisów prawa, wszyscy biegli rewidenci wpisani do rejestru biegłych rewidentów przed dniem 1 stycznia 2024 r., zostali „z urzędu” uprawnieni do atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju (SZR), bez konieczności zdawania dodatkowych egzaminów czy też odbywania aplikacji. Jednakże są oni zobowiązani do uzupełnienia wiedzy poprzez odbycie, w określonym terminie wskazanym w ustawie, dodatkowych szkoleń w ramach obowiązkowego doskonalenia zawodowego w zakresie sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju oraz jej atestacji. KRBR określiła, że dla zachowania nabytych uprawnień, biegli rewidenci powinni odbyć szkolenia z zakresu sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju i jej atestacji, w okresie do końca 2026 r. W przypadku nieuzupełnienia wiedzy we wskazanym terminie KRBR będzie podejmowała uchwałę o wykreśleniu z rejestru informacji o posiadaniu przez danego biegłego rewidenta uprawnienia do takiej atestacji.

Osoby, które rozpoczęły postępowanie kwalifikacyjne na biegłego rewidenta przed 1 stycznia 2024 r. i zostaną wpisane do rejestru biegłych rewidentów przed 1 stycznia 2026 r., również nabędą „z urzędu” uprawnienia do atestacji informacji o zrównoważonym rozwoju. Jednakże i do nich będzie miał zastosowanie obowiązek uzupełnienia wiedzy w ramach dodatkowego obowiązkowego doskonalenia zawodowego.

Natomiast osoby wpisywane do rejestru od dnia 1 stycznia 2026 r., jeżeli będą chciały uzyskać uprawnienia do atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, będą musiały zdać dodatkowe egzaminy oraz odbyć aplikację w tym zakresie. Będzie to można zrobić albo w trakcie postępowania kwalifikacyjnego na biegłego rewidenta, albo później, posiadając już tytuł biegłego rewidenta.

Przygotowania do usługi atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju

Dyrektywa CSRD stanowi, że państwa członkowskie wymagają atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju zgodnie ze standardami atestacji przyjętymi przez Komisję Europejską. Harmonogram wydania przez Komisję Europejską rozporządzeń zawierających te standardy przedstawia się następująco:

- do 1 października 2026 r. – standard atestacji dającej ograniczoną pewność,
- do 1 października 2028 r. – standard atestacji dającej racjonalną pewność (wcześniej nastąpi ocena, czy jest możliwe uzyskanie racjonalnej pewności).

Przejście od usługi atestacyjnej dającej ograniczoną pewność do usługi dającej racjonalną pewność pozwoli na stopniowy rozwój rynku usług atestacji informacji na temat zrównoważonego rozwoju oraz praktyk sprawozdawczych jednostek.

Pierwsze zlecenia atestacji będą dotyczyły sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju za 2024 rok. Informacje te będą publikowane w 2025 r. Dopóki Komisja Europejska nie przyjmie standardu atestacji państwa członkowskie mogą stosować krajowe standardy, procedury lub wymogi dotyczące atestacji.

KRBR w styczniu 2025 r. zakończyła prace związane z opracowaniem rozwiązań obowiązujących w okresie przejściowym, czyli do czasu przyjęcia unijnego standardu atestacji. Informacje na ten temat zostały przedstawione w pkt. 2.1, „Krajowe Standardy Wykonywania Zawodu (KSWZ)” niniejszego sprawozdania.

Ponadto KRBR przygotowała system szkoleń dotyczących CSRD oraz atestacji ESG.

Krajowa Rada Biegłych Rewidentów podjęła:

- w dniu 22 stycznia 2025 r. uchwałą nr 853/20a/2025 w sprawie zakresu tematycznego oraz minimalnej liczby godzin szkolenia w zakresie atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów. Uchwała weszła w życie z dniem jej zatwierdzenia przez Radę Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego (uchwałą nr 4/II/2025), 28 stycznia 2025 r.
- w dniu 23 stycznia 2025 r. uchwałą nr 854/20a/2025 w sprawie ustanowienia krajowego standardu usług atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju. Uchwała weszła w życie z dniem jej zatwierdzenia przez Radę Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego (uchwałą nr 3/II/2025), 28 stycznia 2025 r.

KRBR podjęła również w dniu 30 stycznia 2025 r. uchwałą Nr 965/21a/2025 w sprawie Wytycznych organizacyjno-metodycznych szkoleń w zakresie atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju w ramach Obligatoryjnego Doskonalenia Zawodowego Biegłych Rewidentów dotyczącego szkolenia z zakresu sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju grupy kapitałowej oraz atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, w tym w zakresie wynikającym z art. 14 ust. 2a ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.

Poza regulacyjne aktywności KRBR

W 2024 r. została udostępniona na stronie internetowej PIBR zakładka ESG poświęcona tematyce sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, w której na bieżąco zamieszczane są ważne dla środowiska w tym zakresie informacje, pogrupowane w kategorii: aktualności, wydarzenia ESG, prawo i regulacje ESG, edukacja.

Tematyka ESG była poruszana podczas szkoleń PIBR, dedykowanych „Poranków z PIBR” oraz XXV Dorocznej Konferencji Audytu. Informacje na ten temat zostały zaprezentowane w pkt. 7 i 10 niniejszego sprawozdania.

Ponadto przez cały 2024 r. członkowie KRBR aktywnie uczestniczyli w licznych wydarzeniach, konferencjach, spotkaniach, które miały na celu szerzenie wiedzy na temat tworzących się przepisów oraz przedstawienie zaangażowania samorządu biegłych rewidentów w prace nad regulacjami dot. atestacji raportów ESG w okresie przejściowym. Poniżej niektóre z wydarzeń z udziałem przedstawicieli KRBR/PIBR i/lub pod patronatem PIBR:

- 19 stycznia 2024 r. – pierwsze ze spotkań Grupy Roboczej Forum Odpowiedzialnego Biznesu „Raportowanie ESG”, organizowanych w formie webinarów online na temat atestacji ESG, do udziału w których jako prelegenci zapraszani byli przedstawiciele PIBR. Prezes KRBR i członkowie samorządu – eksperci w zakresie ESG, przybliżyli temat „Audytowania danych ESG”, prezentując unijne regulacje i przygotowaniami samorządu do nowej usługi – atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju;
- 8 kwietnia 2024 r. – Okrągły Stół Zrównoważonej Transformacji Gospodarczej w Warszawie zorganizowany przez Polskie Stowarzyszenie ESG z udziałem Prezesa KRBR;
- 9 kwietnia 2024 – ESG & Sustainability FORUM „Go to the future 2024”- patronat PIBR;
- 16 kwietnia 2024 r. – Targi Idei ESG w Warszawie zorganizowane przez Forum Odpowiedzialnego Biznesu. Jeden z warsztatów przygotowany został przez PIBR w ramach partnerstwa merytorycznego, a jego temat brzmiał: „Podwójna istotność w raportowaniu zrównoważonego rozwoju”. Udział w nim wzięli przedstawiciele samorządu w składzie: Ewa Sowińska, biegła rewidentka, Partnerka ESO Audit, Paweł Zaczyński, biegły rewident, Associate Partner Grant Thornton oraz Prezes KRBR Kamil Jesionowski;
- 16–17 kwietnia 2024 – XI Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Finanse i rachunkowość na rzecz zrównoważonego rozwoju – człowiek, innowacje, środowisko” – patronat PIBR;
- 25 kwietnia 2024 r. – Webinarium Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Ministerstwa Finansów pt. „Prezentacja projektu ustawy wdrażającej CSRD” – wystąpienie Prezesa KRBR „W przededniu atestacji raportów ESG – przygotowania PIBR do nowej usługi”;
- 24 maja 2024 – XXXI Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Rachunkowość w zarządzaniu jednostkami gospodarczymi” m.in. o raportowaniu zrównoważonego rozwoju – patronat PIBR;
- 6–7 czerwca 2024 r. – 22. spotkanie Porozumienia Wyszehradzkiego Izby Biegłych Rewidentów w Budapeszcie m.in. temat sprawozdawczości i atestacji w zakresie zrównoważonego rozwoju;
- 17 czerwca 2024 r. – II Kongres Kompas ESG – patronat PIBR;
- 10–11 października 2024 – I Kongres Bankowości Zrównoważonego Rozwoju w Warszawie – patronat PIBR.

- 29–30 października 2024 – Kongres GREENPACT European ESG Summit w Poznaniu – patronat PIBR. Prezes KRBR uczestniczył w panelu pt. „Jak dyrektywa CSRD zmieni biznes i gospodarkę?”, koncentrując się na wpływie raportowania ESG na małe i średnie firmy;
- 29 października 2024 r. – rozstrzygnięcie – podczas gali finałowej na GREENPACT – 18. edycji konkursu Forum Odpowiedzialnego Biznesu „Raporty Zrównoważonego Rozwoju”, podczas której Prezes KRBR miał wystąpienie „Atestacja sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju. Perspektywa biegłego rewidenta”. PIBR był Partnerem Strategicznym konkursu, w którego Radzie Programowej są przedstawiciele naszego samorządu: Kamil Jesionowski, Ewa Sowińska i Paweł Zaczyński;
- 13–14 listopada 2024 r. – III edycja Forum Innowatorów ESG (org. Polskie Stowarzyszenie ESG), PIBR partnerem wydarzenia. Dawid Napierała, Członek KRBR oraz Komisji ds. standaryzacji usług świadczonych przez biegłych rewidentów, w wystąpieniu pt. „Atestacja ESG” otwierającym konferencję na scenie dedykowanej ESG, przybliżył projekt standardu atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju. Temat kontynuował Kamil Jesionowski, Prezes KRBR, w panelu pt. „CSRD, CSDDD, Atestacja. Na jakim etapie jesteśmy. Drugiego dnia odbył się Okrągły Stół Zrównoważonej Transformacji Gospodarczej „Cele i wyzwania”, w którym głos zabrał Piotr Witek, Członek KRBR, koncentrując się na celu raportu ESG i praktycznych wskazówkach. Podczas Forum ogłoszono wyniki Konkursu Innowator ESG 2024 – Prezes KRBR członkiem kapituły konkursowej;
- 6 listopada 2024 r. – webinar FOB pt. „Jak skutecznie raportować ESG?” – Prezes KRBR Kamil Jesionowski w swoim wystąpieniu przybliżył uczestnikom webinaru projekt standardu, który będzie służył do weryfikacji raportów ESG przez biegłych rewidentów.

4. ZADANIA SAMORZĄDOWE

4.1. Postępowanie kwalifikacyjne dla kandydatów na biegłych rewidentów

W okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. KRBR podjęła (w porozumieniu z Komisją Egzaminacyjną) następujące uchwały dotyczące postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na biegłych rewidentów i/lub funkcjonowania Komisji Egzaminacyjnej:

- Uchwałę Nr 418/10/2024 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia przysługującego członkom Komisji Egzaminacyjnej;
- Uchwałę Nr 504/12a/2024 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 26 kwietnia 2024 r. w sprawie terminów przeprowadzania egzaminów z wiedzy dla kandydatów na biegłych rewidentów.

Ponadto Komisja Egzaminacyjna w okresie sprawozdawczym podjęła m.in.:

- Uchwałę Nr 465/4/2024 Komisji Egzaminacyjnej z dnia 26 kwietnia 2024 r. w sprawie przyjęcia projektu umowy z Uniwersytetem Łódzkim w sprawie współpracy Komisji Egzaminacyjnej z Uniwersytetem Łódzkim przy prowadzeniu studiów na kierunku Biegły Rewident i Audyt Finansowy;
- Uchwałę Nr 489/5/2024 Komisji Egzaminacyjnej z dnia 24 maja 2024 r. w sprawie przyjęcia umowy z Uniwersytetem Łódzkim w sprawie współpracy Komisji Egzaminacyjnej z Uniwersytetem Łódzkim przy prowadzeniu studiów na kierunku Biegły Rewident i Audyt Finansowy;
- Uchwałę Nr 466/4/2024 Komisji Egzaminacyjnej z dnia 26 kwietnia 2024 r. w sprawie przyjęcia projektu umowy z Uniwersytetem Ekonomicznym w Katowicach w sprawie współpracy Komisji Egzaminacyjnej z Uniwersytetem Ekonomicznym w Katowicach przy prowadzeniu studiów na kierunku Rewizja finansowa;
- Uchwałę Nr 490/5/2024 Komisji Egzaminacyjnej z dnia 24 maja 2024 r. w sprawie przyjęcia umowy z Uniwersytetem Ekonomicznym w Katowicach w sprawie współpracy Komisji Egzaminacyjnej z Uniwersytetem Ekonomicznym w Katowicach przy prowadzeniu studiów na kierunku Rewizja finansowa;
- Uchwałę Nr 491/5/2024 Komisji Egzaminacyjnej z dnia 24 maja 2024 r. w sprawie przyjęcia projektu umowy z Uniwersytetem Szczecińskim w sprawie współpracy Komisji Egzaminacyjnej z Uczelnią przy prowadzeniu studiów;
- Uchwałę Nr 508/6/2024 Komisji Egzaminacyjnej z dnia 21 czerwca 2024 r. w sprawie przyjęcia umowy z Uniwersytetem Szczecińskim w sprawie współpracy Komisji Egzaminacyjnej z Uczelnią przy prowadzeniu studiów;
- Uchwałę Nr 523/7/2024 Komisji Egzaminacyjnej z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie przyjęcia projektu umowy ze Szkołą Główną Handlową w sprawie współpracy Komisji Egzaminacyjnej z Uczelnią przy prowadzeniu studiów;

- Uchwałę Nr 547/8/2024 Komisji Egzaminacyjnej z dnia 30 sierpnia 2024 r. w sprawie przyjęcia umowy ze Szkołą Główną Handlową w Warszawie w sprawie współpracy Komisji Egzaminacyjnej z Uczelnią przy prowadzeniu studiów;
- Uchwałę Nr 610/11/2024 Komisji Egzaminacyjnej z dnia 22 listopada 2024 r. w sprawie terminów przeprowadzania egzaminów dyplomowych dla kandydatów na biegłych rewidentów;
- Uchwałę Nr 611/11/2024 Komisji Egzaminacyjnej z dnia 22 listopada 2024 r. w sprawie terminów przeprowadzania egzaminów z prawa gospodarczego obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej (dla osób, o których mowa w art. 4 ust. 4 i 5 ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich i nadzorze publicznym) w 2025 r.

oraz wydała:

- Komunikat z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie dokumentowania przebiegu aplikacji.

4.2. Ewidencja biegłych rewidentów i firm audytorskich

W okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. decyzjami KRBR:

- 108 osób zostało prawomocnie wpisanych do rejestru biegłych rewidentów, w tym 1 osoba została wpisana ponownie;
- 202 biegłych rewidentów skreślono prawomocnie z rejestru biegłych rewidentów, w tym:
 - 145 na wniosek biegłego rewidenta,
 - 19 z powodu śmierci,
 - 5 na podstawie wydanego przez Krajowy Sąd Dyscyplinarny prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego o skreśleniu z rejestru biegłych rewidentów,
 - 1 na podstawie wydanej przez Polską Agencję Nadzoru Audytowego decyzji o skreśleniu z rejestru biegłych rewidentów,
 - 32 w związku z nieopłacaniem składek członkowskich.

Do KRBR wpłynęły 4 odwołania od uchwał KRBR podjętych w roku 2024 w sprawie skreślenia z rejestru biegłych rewidentów, 3 z nich zgodnie z art. 133 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572) przekazano do rozpatrzenia Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego. Nieprzekazane odwołanie KRBR uznała w całości i wydała nową decyzję zgodną z wnioskiem Strony postępowania administracyjnego.

KRBR w roku 2024 podjęła 3 postanowienia w sprawie odmowy wszczęcia postępowania administracyjnego na wniosek Strony o skreślenie z rejestru biegłych rewidentów.

KRBR w roku 2024, w jednym przypadku, odmówiła skreślenia z rejestru biegłych rewidentów z uwagi na prowadzone przez Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego, wobec Strony postępowania administracyjnego, dochodzenie dyscyplinarne w związku z zawiadomieniem Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego.

KRBR wszczęła z urzędu 5 postępowań administracyjnych, w sprawie skreślenia biegłego rewidenta z rejestru biegłych rewidentów.

KRBR przyjęła 9 postanowień dotyczących biegłych rewidentów w sprawie wyznaczenia nowego terminu zakończenia postępowania administracyjnego.

Polska Agencja Nadzoru Audytowego na podstawie art. 18 ust. 4 Ustawy w 2 przypadkach nie wyraziła zgody na skreślenie biegłych rewidentów. W pierwszym przypadku z powodu prawomocnego orzeczenia Sądu Okręgowego orzekającego karę skreślenia z rejestru Strony postępowania administracyjnego. Natomiast w drugim przypadku z uwagi na prowadzone wobec Strony postępowania administracyjnego dochodzenie dyscyplinarne w sprawie przewinienia dyscyplinarnego popełnionego w związku z wykonywaniem usług atestacyjnych.

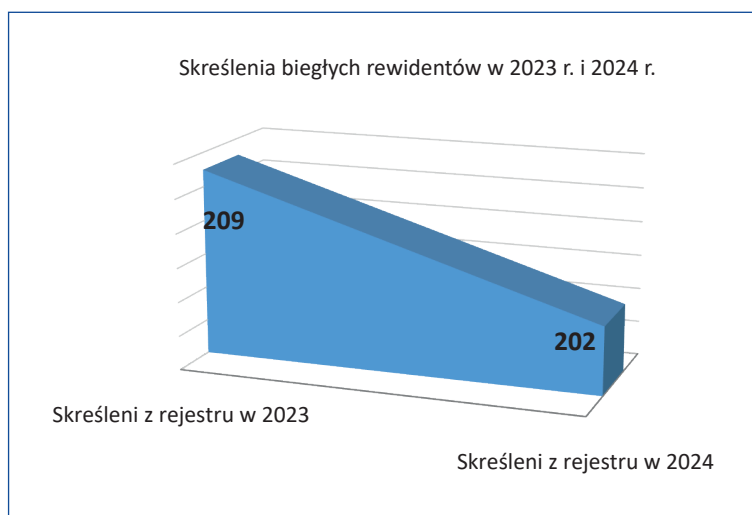
Jednocześnie Polska Agencja Nadzoru Audytowego wyraziła zgodę na skreślenie z rejestru 13 biegłych rewidentów pomimo prowadzonych wobec nich postępowań dyscyplinarne w sprawie przewinienia dyscyplinarnego popełnionego w związku z wykonywaniem usług atestacyjnych.

Liczba zatwierdzonych biegłych rewidentów z innego państwa członkowskiego, zgodnie z art. 14 Dyrektywy 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, według stanu na 31 grudnia 2024 – 3 biegłych rewidentów.

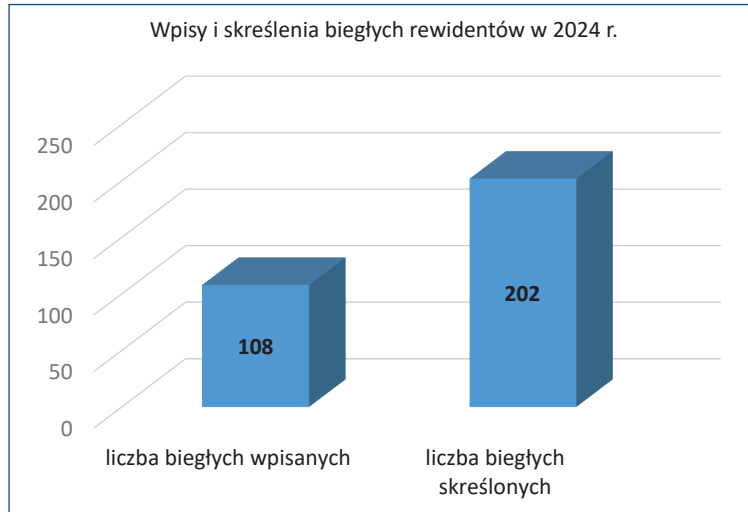
Liczba zatwierdzonych biegłych rewidentów z państwa trzeciego, zarejestrowanych zgodnie z art. 45 Dyrektywy 2006/43/WE, według stanu na 31 grudnia 2024 – 113 biegłych rewidentów.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. w rejestrze biegłych rewidentów znajdowało się 4854 osoby (decyzje prawomocne), w tym 3082 kobiety i 1772 mężczyzn. Spośród ww. ogółu biegłych rewidentów 2536 deklarowało wykonywanie zawodu, a średnia wieku biegłego rewidenta wynosiła 52,31 lata.

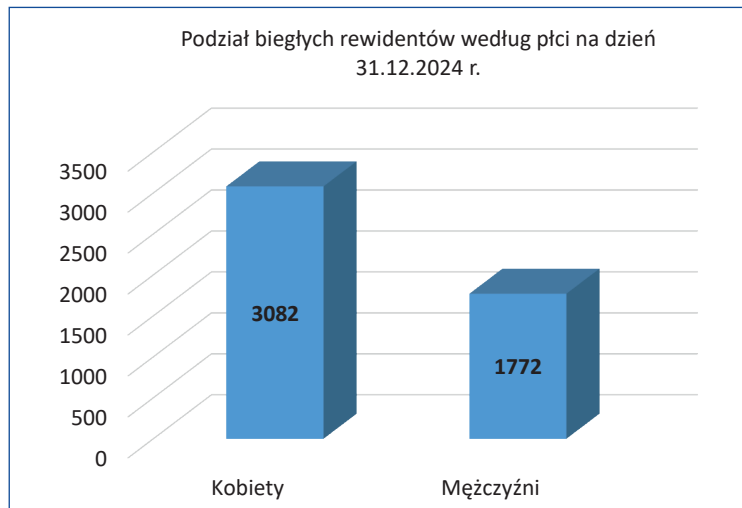
Wykres 1. Liczba skreślonych biegłych rewidentów w 2023 r. i 2024 r.

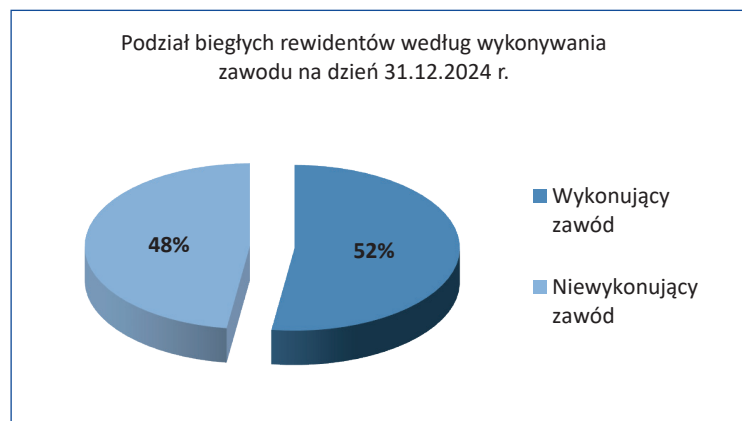
Wykres 2. Liczba wpisanych i skreślonych biegłych rewidentów w 2024 r.

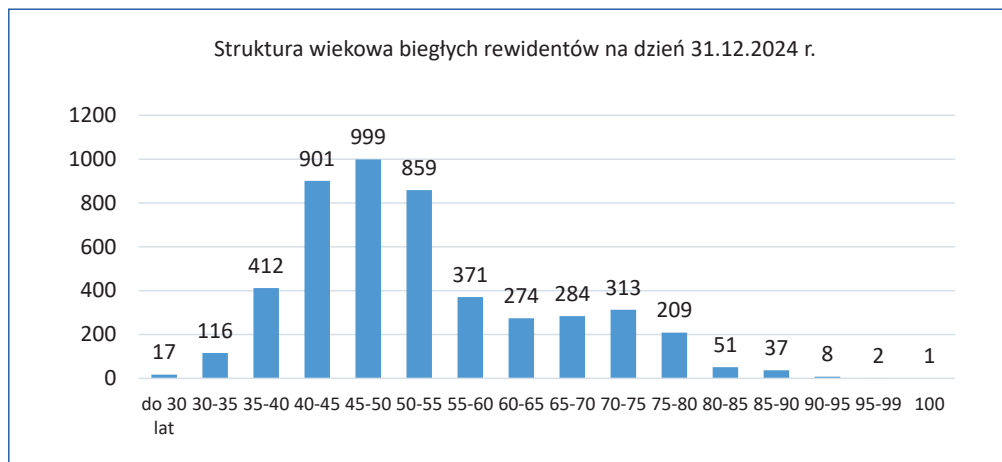
Wykres 3. Podział biegłych rewidentów według płci na dzień 31.12.2024 r.

Wykres 4. Podział biegłych rewidentów według wykonywania zawodu na dzień 31.12.2024 r.

Wykres 5. Struktura wiekowa biegłych rewidentów na dzień 31.12.2024 r.

4.3. Obligatoryjne doskonalenie zawodowe, w tym wykaz jednostek uprawnionych

W okresie minionej kadencji obligatoryjne doskonalenie zawodowe dla biegłych rewidentów odbywało się na podstawie przepisów wynikających z rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów (Dz. U. poz. 2391).

W okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. KRBR podjęła:

- Uchwałę Nr 257/9/2024 z dnia 23 stycznia 2024 r. w sprawie wytycznych w zakresie inspekcji szkoleń przeprowadzanych w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego przez Regionalne Oddziały Polskiej Izby Biegłych Rewidentów;
- Uchwałę Nr 392/10/2024 z dnia 20 lutego 2024 r. w sprawie zmiany zakresu tematycznego obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2024 roku;
- Uchwałę Nr 393/10/2024 z dnia 20 lutego 2024 r. w sprawie zakresu tematycznego obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2025 roku;
- Uchwałę Nr 419/10/2024 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie dokonywania wyboru i ustalania listy Regionalnych Oddziałów Polskiej Izby Biegłych Rewidentów prowadzących szkolenia w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów podlegających inspekcji w 2024 roku;
- Uchwałę Nr 463/11a/2024 z dnia 15 kwietnia 2024 r. w sprawie zmiany zakresu tematycznego obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2024 roku;
- Uchwałę Nr 500/12a/2024 z dnia 26 kwietnia 2024 r. w sprawie listy osób wykonujących inspekcje szkoleń przeprowadzanych w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego przez Regionalne Oddziały Polskiej Izby Biegłych Rewidentów;
- Uchwałę Nr 502/12a/2024 z dnia 26 kwietnia 2024 r. w sprawie zmiany zakresu tematycznego obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2025 roku;

- Uchwałę Nr 514/13/2024 z dnia 21 maja 2024 r. w sprawie zmiany wytycznych organizacyjno-metodycznych do obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2024 roku;
- Uchwałę Nr 515/13/2024 z dnia 21 maja 2024 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie wytycznych w zakresie inspekcji szkoleń przeprowadzanych w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego przez Regionalne Oddziały Polskiej Izby Biegłych Rewidentów;
- Uchwałę Nr 516/13/2024 z dnia 21 maja 2024 r. w sprawie przeprowadzania szkoleń przez Regionalne Oddziały Polskiej Izby Biegłych Rewidentów w 2024 r.;
- Uchwałę Nr 601/14/2024 z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie wytycznych organizacyjno-metodycznych do obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2025 roku;
- Uchwałę Nr 657/16a/2024 z dnia 6 września 2024 r. w sprawie listy osób wykonujących inspekcje szkoleń przeprowadzanych w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego przez Regionalne Oddziały Polskiej Izby Biegłych Rewidentów;
- Uchwałę Nr 678/17/2024 z dnia 24 września 2024 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie wytycznych w zakresie inspekcji szkoleń przeprowadzanych w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego przez Regionalne Oddziały Polskiej Izby Biegłych Rewidentów;
- Uchwałę Nr 746/19/2024 z dnia 19 listopada 2024 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie wytycznych w zakresie inspekcji szkoleń przeprowadzanych w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego przez Regionalne Oddziały Polskiej Izby Biegłych Rewidentów;
- Uchwałę Nr 747/19/2024 z dnia 19 listopada 2024 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie wytycznych w zakresie wizytacji;
- Uchwałę nr 748/19/2024 z dnia 19 listopada 2024 r. w sprawie określenia wysokości opłaty za rozpatrzenie wniosku o wpis do wykazu jednostek uprawnionych.

W 2024 r. szkolenia z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego mogły przeprowadzać:

- Polska Izba Biegłych Rewidentów (organizująca szkolenia poprzez niepubliczną placówkę kształcenia ustawicznego Centrum Edukacji Polskiej Izby Biegłych Rewidentów i regionalne oddziały PIBR);
- jednostki uprawnione, o których mowa w art. 10 ust. 2 Ustawy, w tym:
 - 25 jednostki znajdujące się w strukturze organizacyjnej Stowarzyszenia Księgowych w Polsce,
 - 17 pozostałych jednostek uprawnionych.

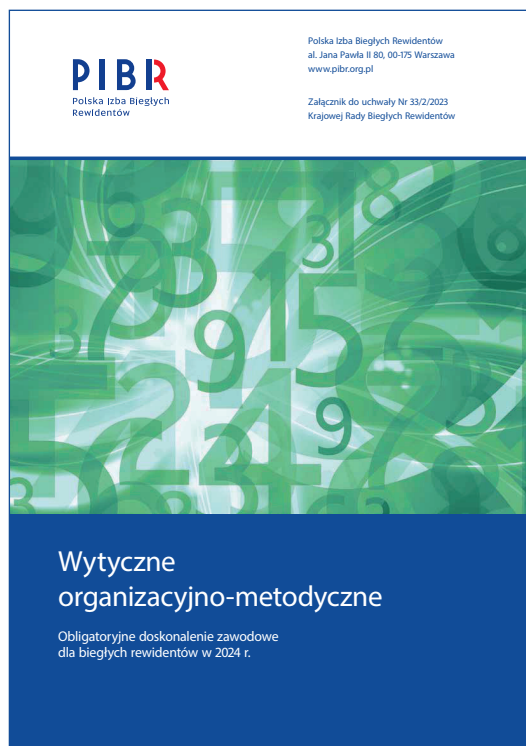
Rok 2024 był kolejnym rokiem, w którym tak jak w roku poprzednim szkolenia odbywały się w dużej mierze w formule on-line. Zgodnie z przepisami Ustawy, KRBR prowadziła wykaz jednostek uprawnionych do przeprowadzania ODZ, który publikowany był na stronie internetowej www.pibr.org.pl. (zestawienie w dalszej części sprawozdania).

Łącznie w 2024 r. organizatorzy szkoleń przeprowadzili 97 szkolenia stacjonarne oraz 521 szkoleń w formule on-line. Rok 2024 był pierwszym rokiem z 3-letniego okresu rozliczeniowego 2024–2026.

Komisja ds. szkoleń opracowała również Wytyczne w zakresie wizytacji szkoleń w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego.

W trakcie trwania kadencji KRBR – z inicjatywy Komisji ds. szkoleń KRBR – opracowywano i publikowano na stronie internetowej samorządu Wytyczne organizacyjno-metodyczne.

Wytyczne dedykowane jednostkom prowadzącym ODZ podzielone były na części dotyczące przepisów prawa i regulacji w zakresie szkoleń, ich tematyki, metodyki i sposobu prowadzenia zajęć, wymogów w zakresie wykładowców, materiałów szkoleniowych i pomocy naukowych, a także obowiązków jednostki uprawnionej do przeprowadzania obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów.

Każdego roku wizytatorzy szkoleń w ramach ODZ (osoby, którym KRBR udzieliła pełnomocnictwa do przeprowadzania w imieniu KRBR wizytacji, o których mowa w art. 10 ust. 7 Ustawy) przeprowadzali wizytacje mające na celu:

- kontrolę przestrzegania przez jednostki prowadzące szkolenia zasad opisanych w Wytycznych organizacyjno-metodycznych;
- weryfikację i kontrolę czy biegli rewidentci faktycznie odbyli przedmiotowe szkolenie;
- weryfikację prawidłowości wykonywania przez podmiot uprawniony swoich zadań, ale także osób, które w nich uczestniczyły lub miały uczestniczyć.

W 2024 r. KRBR Uchwałą Nr 260/9/2024 z dnia 23 stycznia 2024 r. dokonała wyboru i ustalenia listy jednostek do prowadzenia szkoleń w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów podlegających wizytacji. Do wizytacji wybrano 8 jednostek uprawnionych.

KRBR przeprowadziła wizytacje szkoleń ODZ w 4 jednostkach uprawnionych (BDO Spółka z o.o. Sp.k., Grupa Gumułka – Audyt Sp. z o.o. Sp. k., Misters Audytor Adviser Sp. z o.o., PricewaterhouseCoopers Polska Sp. z o.o. Sp. k.).

Cztery jednostki uprawnione do przeprowadzania szkoleń ODZ, wyznaczone do przeprowadzenia wizytacji nie zorganizowały w 2024 r. żadnego szkolenia z tematu przyjętego przez KRBR.

Od 2024 r. KRBR rozpoczęła przeprowadzanie inspekcji szkoleń ODZ organizowanych przez Regionalne Oddziały PIBR, które miały na celu:

- kontrolę przestrzegania przez jednostki prowadzące szkolenia zasad opisanych w Wytycznych organizacyjno-metodycznych;
- weryfikację i kontrolę czy biegli rewidenci odbyli faktycznie przedmiotowe szkolenie;
- weryfikację prawidłowości wykonywania przez podmiot uprawniony swoich zadań, ale także osób, które w nich uczestniczyły lub miały uczestniczyć.

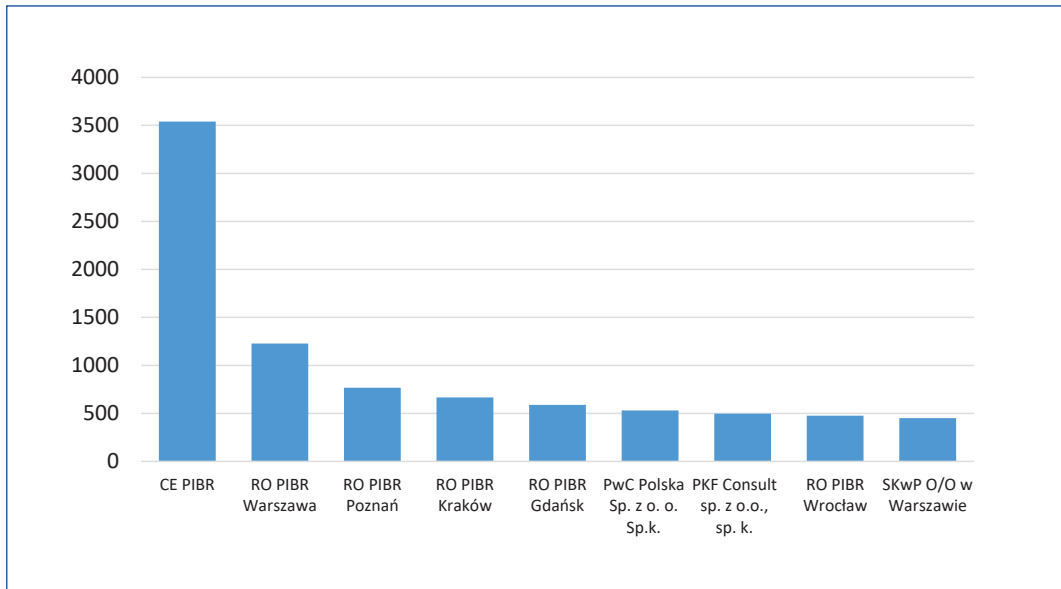
KRBR Uchwałą Nr 419/10/2024 z dnia 29 lutego 2024 r. dokonała wyboru i ustalenia listy Regionalnych Oddziałów PIBR prowadzących szkolenia w ramach obowiązkowego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów podlegających inspekcji. Do inspekcji wybrano 9 RO PIBR.

KRBR przeprowadziła inspekcje w 9 Regionalnych Oddziałach PIBR (RO PIBR w Gdańsku, RO PIBR w Krakowie, RO PIBR w Lublinie, RO PIBR w Łodzi, RO PIBR w Poznaniu, RO PIBR w Suwałkach, RO PIBR w Szczecinie, RO PIBR w Warszawie, RO PIBR we Wrocławiu).

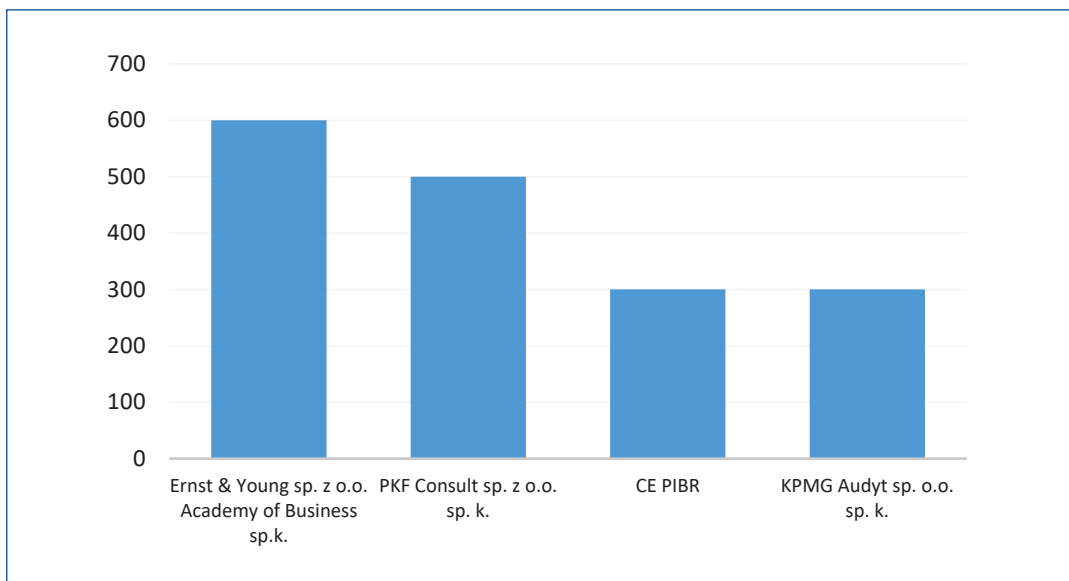
W ocenie osób sprawujących inspekcję i wizytację organizacja szkoleń w ww. jednostkach była wzorcowa lub zadowalająca, korzystano z zalecanych materiałów szkoleniowych lub opracowań własnych jednostek organizujących szkolenia, wykorzystywane były urządzenia multimedialne, a realizacja programu we wszystkich przypadkach spełniała wymogi KRBR. Inspekcje dotyczyły szkoleń realizowanych w formule on-line i stacjonarnej.

Wykres 6. Liczba uczestników szkoleń przeprowadzonych w jednostkach uprawnionych w 2024 r.

A. Szkolenia stacjonarne i on-line

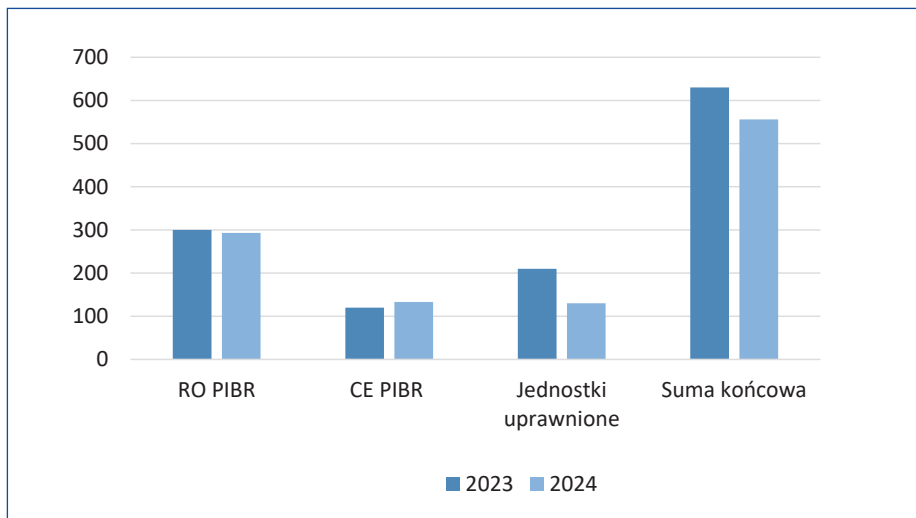

B. Szkolenia e-learningowe

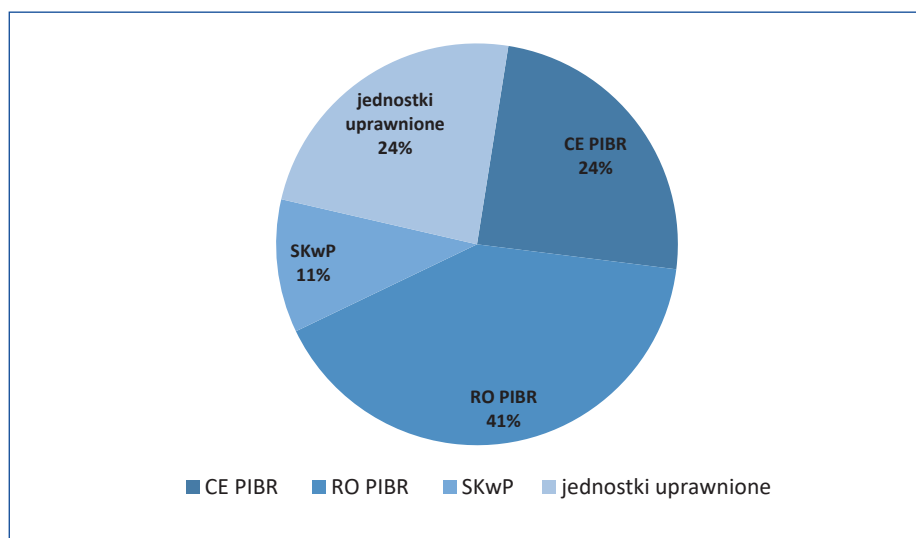

Wykres 7. Liczba zrealizowanych szkoleń (stacjonarnych i on-line)

A. W podziale na jednostki szkoleniowe

B. Procentowy udział w rynku szkoleń

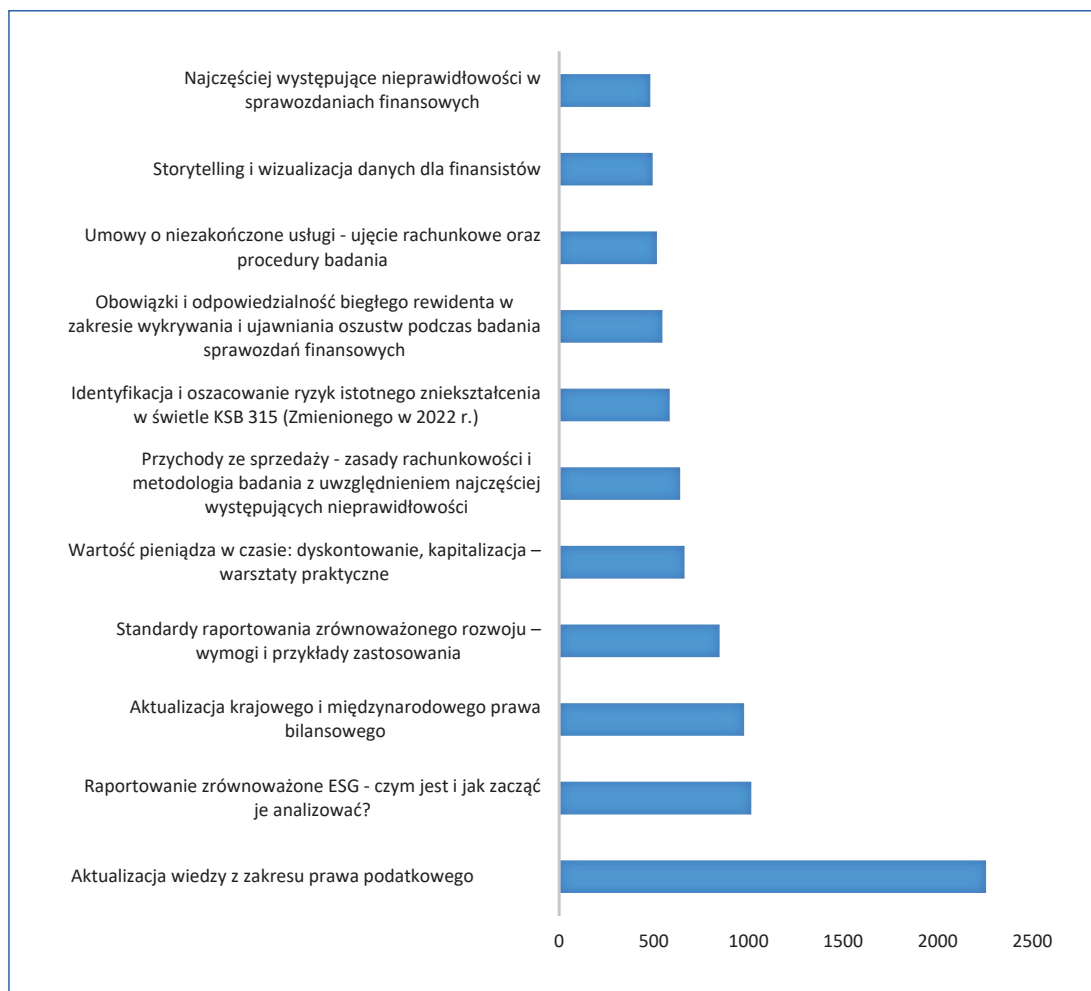

W 2024 r. ODZ dla biegłych rewidentów obejmowało następujące moduły szkoleniowe:

Lp.	Temat	Liczba godzin
1	Aktualizacja wiedzy z zakresu prawa podatkowego	8
2	Aktualizacja krajowego i międzynarodowego prawa bilansowego	8
3	Najczęściej występujące nieprawidłowości w sprawozdaniach finansowych	8
4	Badanie szacunków księgowych i powiązanych ujawnień podczas badania sprawozdania finansowego (KSB 540 zmieniony) – praktyka zastosowania	16
5	Rachunek przepływów pieniężnych w ujęciu sprawozdawczym	8
6	Rachunek przepływów pieniężnych przedmiotem badania w ujęciu rewizji finansowej	4
7	Instrumenty finansowe w polskich i międzynarodowych standardach rachunkowości – klasyfikacja, wycena, prezentacja oraz przeprowadzanie i dokumentowanie procedur badania z uwzględnieniem najczęściej występujących nieprawidłowości	16
8	Zdolność jednostki do kontynuowania działalności a proces badania – odpowiedzialność, wymogi, realizacja i dokumentowanie z wykorzystaniem narzędzi dostępnych na rynku krajowym	8
9	Praktyczne zastosowanie MS Excel w badaniu sprawozdań finansowych	8
10	Usługi pokrewne i usługi atestacyjne inne niż badanie sprawozdania finansowego – praktyczne zastosowanie KSP, KSUA i KSUP	8
11	Proces badania sprawozdań finansowych w aspekcie najczęściej występujących nieprawidłowości	8
12	Identyfikacja i oszacowanie ryzyk istotnego zniekształcenia w świetle KSB 315 (Zmienionego w 2022 r.)	16
13	Badanie jednostek samorządu terytorialnego	8
14	Utrata wartości aktywów w świetle polskiego i międzynarodowego prawa bilansowego	16
15	Komunikacja biegłego rewidenta z zarządem oraz osobami sprawującymi nadzór	8
16	Rola środowiska IT w procesie badania sprawozdania finansowego	8
17	Zasady etyki w praktyce – studium przypadku	8
18	Praktyczne aspekty negocjacji, w tym ustalanie warunków umów i wynagrodzenia za usługi biegłego rewidenta	16
19	Kodeks etyki IESBA 2022 – przepisy zmienione i nowe	8
20	Sporządzanie i badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego – najczęściej występujące nieprawidłowości	16
21	Zastosowanie nowych standardów zarządzania jakością	16
22	Umowy o niezakończone usługi – ujęcie rachunkowe oraz procedury badania	8
23	Raportowanie zrównoważone ESG – czym jest i jak zacząć je analizować?	8
24	Storytelling i wizualizacja danych dla finansistów	16
25	Praktyczne zarządzanie projektami w pracy biegłego rewidenta	16
26	Cyberbezpieczeństwo firmy audytorskiej	8
27	Nowe uregulowania w zakresie badania skonsolidowanych sprawozdań finansowych KSB 600 (Z)	8

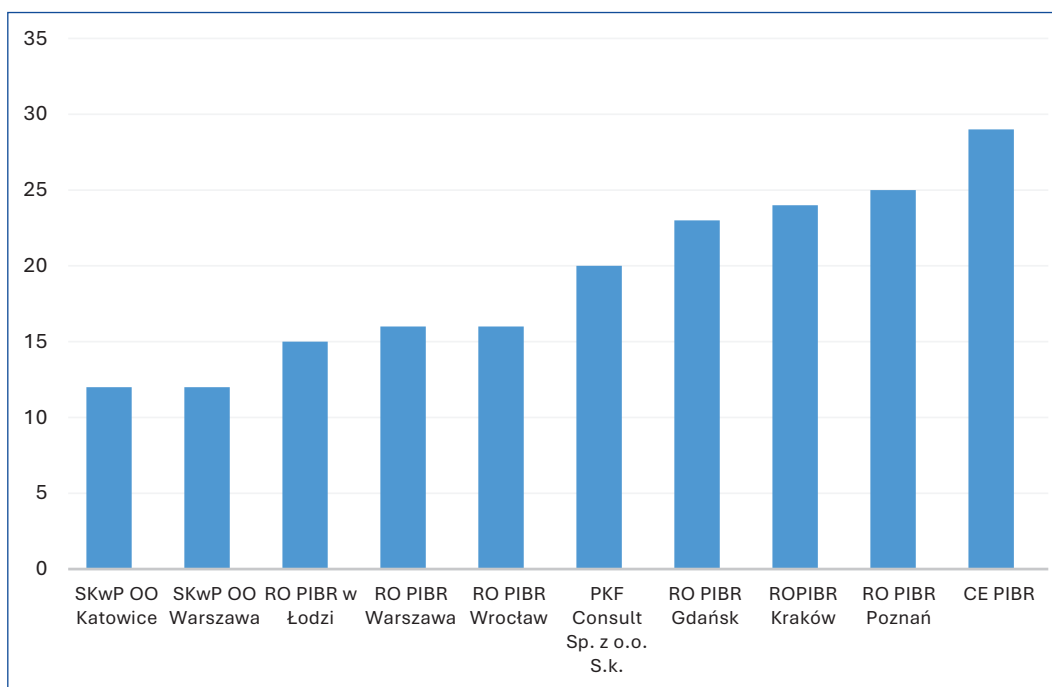
L.p.	Temat	Liczba godzin
28	Przychody ze sprzedaży – zasady rachunkowości i metodologia badania z uwzględnieniem najczęściej występujących nieprawidłowości	16
29	Obowiązki i odpowiedzialność biegłego rewidenta w zakresie wykrywania i ujawniania oszustw podczas badania sprawozdań finansowych	8
30	Rachunkowość i badanie sprawozdań organizacji pozarządowych	8
31	Wartość pieniądza w czasie: dyskontowanie, kapitalizacja – warsztaty praktyczne	8
32	Standardy raportowania zrównoważonego rozwoju – wymogi i przykłady zastosowania	8
33	(uchylony)	8
34	Zmiany w obszarze rewizji finansowej	8

Wykres 8. Tematyka ODZ ciesząca się największą popularnością (pod względem liczby uczestników)

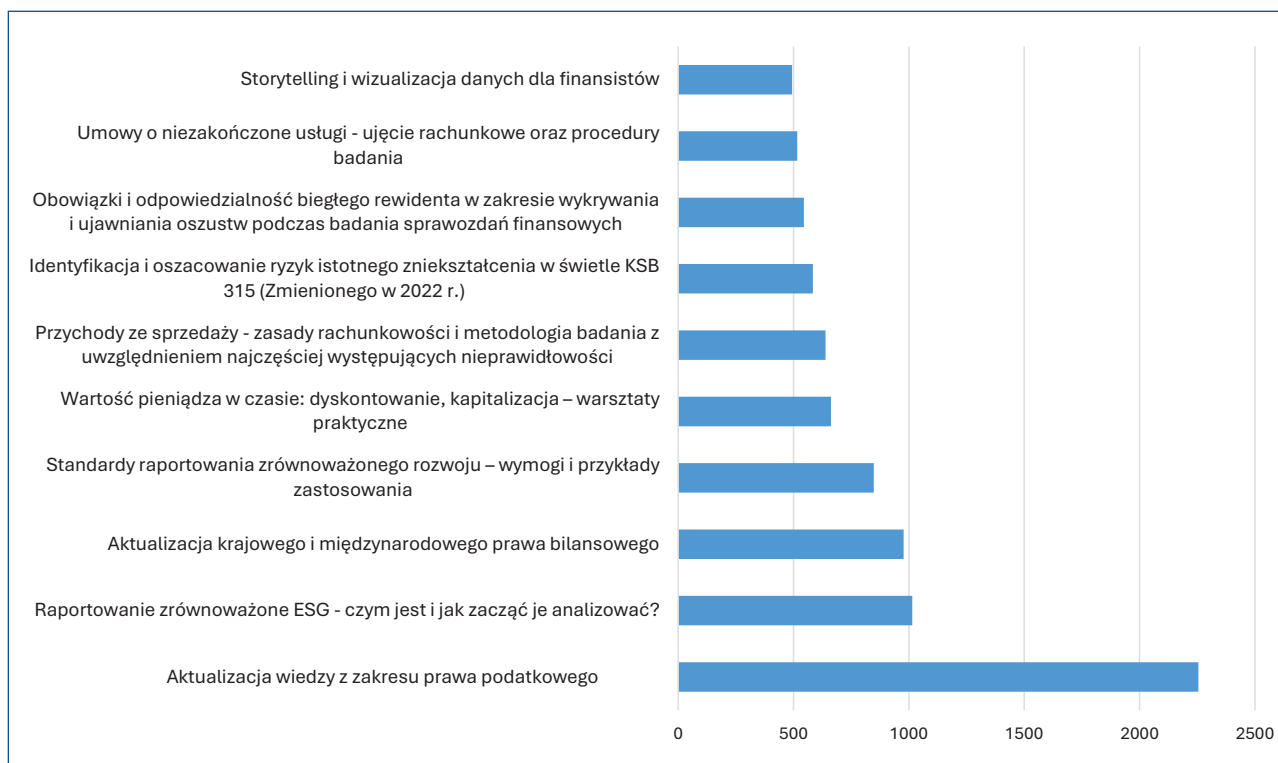

Wykres 9. Zestawienie różnorodności tematów ODZ w ofercie jednostek szkoleniowych (10 najlepszych)

A. Zestawienie różnorodności tematów ODZ w ofercie jednostek szkoleniowych (10 najlepszych)

B. Łączna liczba uczestników na szkoleniach z tematów

W roku sprawozdawczym obowiązywał zmieniony w stosunku do roku poprzedniego zakres tematyczny.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom biegłych rewidentów, zwiększono w 2024 r. liczbę modułów z 32 (w 2023 r.) do 34, wśród których znalazły się następujące nowe tematy:

- 18 – Praktyczne aspekty negocjacji, w tym ustalanie warunków umów i wynagrodzenia za usługi biegłego rewidenta;
- 19 – Kodeks etyki IESBA 2022 – przepisy zmienione i nowe;
- 27 – Nowe uregulowania w zakresie badania skonsolidowanych sprawozdań finansowych KSB 600;
- 28 – Przychody ze sprzedaży – zasady rachunkowości i metodologia badania z uwzględnieniem najczęściej występujących nieprawidłowości;
- 29 – Obowiązki i odpowiedzialność biegłego rewidenta w zakresie wykrywania i ujawniania oszustw podczas badania sprawozdań finansowych;
- 30 – Rachunkowość i badanie sprawozdań organizacji pozarządowych;
- 31 – Wartość pieniądza w czasie: dyskontowanie, kapitalizacja – warsztaty praktyczne;
- 32 – Standardy raportowania zrównoważonego rozwoju – wymogi i przykłady zastosowania;
- 34 – Zmiany w obszarze rewizji finansowej.

Zrezygnowano ze szkoleń z poniższej tematyki:

- Badanie kluczowych obszarów sprawozdania finansowego – przychody;
- Kryptowaluty w sprawozdaniu finansowym;
- Prace badawcze i rozwojowe – aspekty bilansowe i podatkowe;
- Wykorzystanie procedur analitycznych w procesie badania sprawozdań finansowych;
- Metody wyboru pozycji do badań zgodności i badań wiarygodności;
- Aktualizacja wiedzy z zakresu zmian w międzynarodowych i krajowych standardach badania;
- Wpływ ryzyka zniekształcenia sprawozdania finansowego drogą oszustwa na proces akceptacji badania i jego przebieg – aspekty praktyczne i formalnoprawne;
- Nowe standardy zarządzania jakością IAASB – praktyczne aspekty wdrożenia.

Na podstawie Uchwały Nr 205/7a/2023 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 7 grudnia 2023 r. został ustalony 3-letni okres rozliczeniowy ODZ dla biegłych rewidentów, obejmujący 3 kolejno następujące po sobie lata kalendarzowe.

Liczba godzin ODZ, obowiązująca zarówno biegłego rewidenta wykonującego, jak i niewykonującego zawód, w danym 3-letnim okresie rozliczeniowym wynosiła **120 godzin lekcyjnych**, przy czym:

- w każdym roku kalendarzowym 3-letniego okresu rozliczeniowego **minimalna liczba** godzin ODZ wynosiła **24 godziny lekcyjne** (wcześniej 16), ale **nie mniej niż 72 godziny** lekcyjne w danym 3-letnim okresie rozliczeniowym,
- liczbę **48 godzin** lekcyjnych ODZ, w danym 3-letnim okresie rozliczeniowym, biegły rewident **mógł odbyć w ramach samokształcenia**.

W każdym roku kalendarzowym biegły rewident odbywa co najmniej 24 godziny lekcyjne ODZ, biorąc udział w szkoleniach prowadzonych przez PIBR lub jednostkę uprawnioną z tematów uchwalonych przez KRBR.

Nadwyżka liczby godzin szkolenia ponad limit 72 godzin lekcyjnych jest zaliczana na poczet wykonania łącznej liczby godzin wymaganych w ramach 3-letniego cyklu szkoleniowego.

Biegły rewident część ODZ ma prawo odbyć w formie samokształcenia. Zgłoszeniu podlega maksymalnie 48 godzin lekcyjnych samokształcenia w całym okresie rozliczeniowym.

4.4. Realizacja ważnych projektów PIBR będących wsparciem dla biegłych rewidentów i firmy audytorskie

Narzędzia wspierające biegłych rewidentów i firmy audytorskie w stosowaniu krajowych standardów wykonywania zawodu oraz krajowych standardów kontroli jakości

Informowanie o nowych lub zmienionych standardach międzynarodowych

Biuro PIBR monitoruje stronę internetową IAASB oraz informuje o kolejnych etapach prac IAASB dotyczących nowych bądź zmienionych standardów. Aby umożliwić polskim biegłym rewidentom zapoznanie się z ich brzmieniem oraz proponowanymi kierunkami zmian – dokonywane jest robocze tłumaczenie na język polski. Materiały są publikowane na stronie internetowej PIBR z zaproszeniem wszystkich interesariuszy, w tym firm audytorskich i biegłych rewidentów, do wzięcia udziału w konsultacjach IAASB.

W trakcie 2024 r. przekazane były informacje o konsultacjach IAASB dotyczących projektu:

- zmiany międzynarodowych standardów związanej ze zmianą Kodeksu etyki w zakresie definicji jednostki notowanej oraz jednostek zainteresowania publicznego,
- zmienionego brzmienia Międzynarodowego Standardu Badania 240 – „Obowiązki biegłego rewidenta podczas badania sprawozdania finansowego dotyczące oszustw”.

Oprócz wsparcia związanego z wdrożeniem nowych standardów, które zostało opisane w pkt 2.1 niniejszego sprawozdania, KRBR w 2024 r. zrealizowała niżej opisane projekty.

Opracowania są udostępnione na stronie internetowej PIBR:

→ **Komunikacja z doradcami prawnymi jednostki**

25 czerwca 2024 r. Krajowa Rada Biegłych Rewidentów podjęła uchwałę w sprawie wskazówek dotyczących wybranych aspektów komunikacji z doradcami prawnymi badanej jednostki.

Wskazówki mają niewiążący charakter, zostały opracowane w odpowiedzi na pojawiające się kwestie, z którymi biegli rewidenty mają do czynienia podczas pozyskiwania informacji od doradców prawnych badanych jednostek, a także w celu wskazania możliwych rozwiązań, których zastosowanie mogą rozważyć. Materiał jest też odpowiedzią na zmieniające się okoliczności współpracy z klientami i ich doradcami, a także na zmianę form i sposobów pozyskania dowodów badania, związanych z postępującym zastępowaniem

dokumentów i dowodów badania w formie papierowej na rzecz cyfryzacji i powszechnego posługiwania się dowodami badania w formie elektronicznej. Opracowanie odnosi się do wybranych aspektów komunikacji z doradcami prawnymi jednostki i wskazuje na najważniejsze wymogi wynikające ze standardów.

→ **Praktyczne wsparcie dla firm audytorskich w realizacji obowiązków wynikających z ustawy o ochronie sygnalistów**

Nowa ustawa z 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów, wdrażająca do krajowego porządku prawnego przepisy dyrektywy 2019/1937, wprowadziła obowiązek opracowania i wdrożenia procedury zgłoszeń wewnętrznych i podejmowania działań następczych („Procedura”), dotyczący wszystkich firm audytorskich.

Przygotowana przykładowa Procedura zawiera zapisy dotyczące m.in. przedmiotu zgłoszenia wewnętrznego, wymienia kto może być sygnalistą, jakie są rodzaje zgłoszeń wewnętrznych i sposoby ich przekazywania, kto może być upoważniony do przyjmowania zgłoszeń oraz do podejmowania działań następczych, proponuje tryb postępowania z informacjami o naruszeniach prawa oraz wskazuje na możliwość dokonywania anonimowych zgłoszeń.

Ważnym elementem opracowania są również załączniki zawierające propozycje zakresu informacji jakie mogą być zawarte m.in. w zgłoszeniu wewnętrznym, upoważnieniu do przyjmowania zgłoszeń, upoważnieniu do podejmowania działań następczych, rejestrze zgłoszeń, protokole z czynności postępowania wyjaśniającego, a także informacji związanej z RODO.

Pomocne w zrozumieniu i posługiwaniu się Procedurą są również dołączone do niej wyjaśnienia.

Opracowanie ma przykładowy charakter, wymaga dostosowania do specyfiki korzystającej z niego firmy audytorskiej, a także, o ile okaże się to potrzebne, odpowiedniego uszczegółowienia lub uzupełnienia o stosowne rozwiązania (własne polityki oraz procedury).

Opracowanie zostało przygotowane wyłącznie dla członków naszego samorządu, dlatego można je pobrać z profilu biegłego rewidenta. Materiał udostępniamy w formacie pdf, ale także w Word – ułatwiającym bezpośrednią jego implementację.

→ **Poinformowanie o kolejnej edycji pomocy dla przemysłu energochłonnego oraz związanej z tym atestacji**

Wkrótce po opublikowaniu informacji o rozpoczęciu naboru wniosków w ramach programu rządowego pn. „Pomoc dla przemysłu energochłonnego związana z cenami gazu ziemnego i energii elektrycznej w 2024 r.” zostało przygotowane podsumowanie wniosków dla biegłych rewidentów, którzy będą przeprowadzać atestację tych wniosków, przedstawione w formie aktualności na stronie internetowej PIBR.

W 2023 r. w ramach wsparcia dla biegłych rewidentów dotyczącego atestacji poprzednich edycji tego rządowego programu, zostały udostępnione pomocnicze materiały informacyjne, które można było wykorzystać, pamiętając o konieczności ich dostosowania do obecnych warunków programu i okoliczności realizowanego zlecenia.

→ **Opinia biegłego rewidenta po zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii**

13 grudnia 2024 r. została opublikowana ustawa z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw. W aktualnościach, na stronie internetowej PIBR, podzieliliśmy się informacjami na ten temat.

Szczególnie zostało podkreślone, że nowela rozszerzyła zakres usług świadczonych przez firmy audytorskie i opinii wydawanej przez biegłego rewidenta. Zgodnie z art. 52 ust. 3 – po noweli tego przepisu – odbiorca przemysłowy składa Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki („URE”) oświadczenie wraz z opinią biegłego rewidenta potwierdzającą:

- prawidłowość wyliczenia wartości współczynnika intensywności zużycia energii elektrycznej,
- prawidłowość określenia kodu Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) przeważającej działalności (nowy wymóg),
- oraz że odbiorca przemysłowy nie znajduje się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 pkt 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (nowy wymóg)

w terminie do dnia 15 listopada roku poprzedzającego rok realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 1.

Zmiany dotyczyły także art. 54 (weszły w życie 28 grudnia 2024 r.), zgodnie z którym odbiorca przemysłowy, który złożył oświadczenie, o którym mowa w art. 52 ust. 3, jest obowiązany w terminie do dnia 31 lipca roku następującego po roku realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 52 ust. 1, przekazać Prezesowi URE określone w ustawie informacje, oświadczenie oraz opinię biegłego rewidenta wskazującą kod Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) przeważającej działalności w roku realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 52 ust. 1.

Krajowa Rada Biegłych Rewidentów w trakcie prac legislacyjnych, w pismach skierowanych do Sejmu oraz Senatu, zgłosiła komentarze i wątpliwości dotyczące zmienionych przepisów odnoszących się do zakresu usługi biegłego rewidenta.

Po ogłoszeniu tekstu ustawy zmieniającej KRBR zwróciła się z prośbą do Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz Urzędu Regulacji Energetyki o spotkanie. Spotkanie odbyło się 19 grudnia 2024 r. Jego tematem był wpływ ustawy zmieniającej na pracę biegłego rewidenta, który będzie zobowiązany wydać opinię w rozszerzonym zakresie, a także pojawiających się wątpliwości.

→ **Praktyczne wsparcie w badaniu za 2023 r.**

Tak jak co roku, od kilku już lat, zostało przygotowane praktyczne wsparcie w badaniu sprawozdań w postaci:

- praktycznych przykładów sprawozdań z badania, w których zamieszczone zostały m.in. zaktualizowane adresy publikacyjne ustaw,
- przykładowego oświadczenia kierownika jednostki.

Materiały zostały udostępnione w Wyszukiwarce standardów.

→ **Alert specjalny – Badanie za 2023 r.**

Kolejny Alert specjalny to skierowane do biegłych rewidentów i firm audytorskich podsumowanie zmian w obowiązujących przepisach prawa i standardach, które miały zastosowanie do badania sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 31 grudnia 2023 r. W tym jednym dokumencie można znaleźć informacje m.in. o najnowszych opracowaniach, jak również nawiązanie do materiałów udostępnionych w latach wcześniejszych.

→ Przetłumaczone publikacje IAASB i IFAC (International Federation of Accountants, Międzynarodowa Federacja Księgowych)

Wśród zadań powierzonych PIBR do realizacji w ramach nadzoru publicznego związanych z ustanawianiem krajowych standardów wykonywania zawodu, krajowych standardów kontroli jakości oraz zasad etyki są również prace obejmujące m.in. przetłumaczenie na język polski publikacji i opracowań przygotowanych przez IAASB, Radę Międzynarodowych Standardów Etyki dla Księgowych oraz IFAC.

W 2024 r. w e-Bibliotece udostępnione zostały m.in.:

- Zestaw narzędzi do zarządzania jakością dla małych i średnich firm,
- Ilustracyjna macierz ryzyka – Przewodnik uzupełniający do Zestawu narzędzi zarządzania jakością,
- Seria „Zarządzanie jakością: wdrożenie w małej firmie” – Część trzecia: Monitorowanie i korygowanie.

→ Interpretacje przepisów prawnych

KRBR aktywnie współpracuje z innymi instytucjami. Jeżeli pojawiają się pytania dotyczące wątpliwości związanych z interpretacją przepisów prawa, KRBR pomaga w ich wyjaśnieniu. Otrzymane interpretacje są udostępniane firmom audytorskim oraz biegłym rewidentom w aktualnościach na stronie internetowej PIBR oraz wysyłane w formie bezpośredniego e-mailingu. W 2024 r. PIBR poinformowała o interpretacjach z zakresu:

- doprecyzowania pojęcia „zamknięty rok obrotowy” na potrzeby atestacji przez biegłych rewidentów wsparcia w ramach rządowego programu pn. „Pomoc dla przemysłu energochłonnego związana z cenami gazu ziemnego i energii elektrycznej w 2023 r.” – wyjaśnienia zostały uzyskane od Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Istotne inicjatywy KRBR oraz wydarzenia, które miały miejsce w poprzednich latach, a które nadal mają zastosowanie, to m.in.:

- e-czytnik e-sprawozdań finansowych umożliwiający odczytywanie elektronicznego sprawozdania finansowego w formacie XML;
- przykładowa umowa o przeprowadzenie badania ustawowego sprawozdania finansowego przyjęta przez KRBR w formie komunikatu nr 3/2019;
- „Wyszukiwarka standardów” – udostępniona na stronie internetowej samorządu, która pomaga określić, jakie standardy obowiązują przy usługach obejmujących wybrany okres sprawozdawczy;
- „Przewodnik MSB-procedury” (udostępniony w 2017 r.) – opracowanie było wsparciem dla biegłych rewidentów w badaniu sprawozdań finansowych według nowych, w tamtym okresie, standardów (MSB), a także miało służyć tworzeniu nowej dobrej praktyki audytu;
- KOMPAS 2 (uruchomiony w 2018 r.) – to bezpłatne narzędzie wspomagające badanie. Kompas łączy w jednym wygodnym narzędziu zalety „Przewodnika MSB – procedury” i „Wyszukiwarki standardów”.

Kompas 2, podobnie jak II wydanie „Przewodnika MSB – procedury”, nie zawiera zmian wynikających ze zmiany standardów, które weszły w życie po uruchomieniu tych narzędzi. Do czasu udostępnienia zaktualizowanego oprogramowania korzystający z niego biegli rewidenci powinni we własnym zakresie wprowadzić niezbędne zmiany i dostosowania;

- dobre praktyki dotyczące potwierdzeń bankowych – których celem było ustandaryzowanie jednej z podstawowych procedur wykonywanych przez biegłych rewidentów, zgodnie z wymogami KSB 505 podczas badania sprawozdań finansowych;
- przykładowa dokumentacja opisująca system wewnętrznej kontroli jakości w mniej złożonej firmie audytorskiej, pt. „Przykładowy system wewnętrznej kontroli jakości (SWKJ)/system zarządzania jakością (SZJ) w małej firmie audytorskiej (FA)”, przygotowana dla małych, mniej złożonych firm audytorskich.

5. NAKŁADANIE SANKCJI ADMINISTRACYJNYCH NA FA

W okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. KRBR nie podjęła żadnej uchwały w sprawach dotyczących nałożenia na firmy audytorskie kary administracyjnej.

Jednocześnie nadal w postępowaniu odwoławczym pozostają 2 sprawy:

- 1 uchwała dotyczyła nałożenia na firmę audytorską kary pieniężnej w wysokości nieprzekraczającej 10% przychodów osiągniętych w poprzednim roku obrotowym z wykonywania czynności rewizji finansowej i nie wyższej niż 250 000 zł – kary, o której mowa w art. 27 ust. 1 pkt 3 lit. a Ustawy, oraz umorzenia postępowania w części. Zastosowano tu przepisy poprzednio obowiązującej ustawy jako przepisy względniejsze dla strony postępowania w oparciu o dyspozycję art. 189c ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, równocześnie umarzając postępowanie w części;
- 1 uchwała o skreślenie firm audytorskich z listy w sprawie, która pierwotnie toczyła się o nałożenie sankcji administracyjnej, o której mowa w art. 183 ust. 1 Ustawy, lecz w wyniku zmiany kierunku prowadzonego postępowania wszczętego z urzędu, przedmiotowe postępowanie toczyło się w sprawie skreślenia firmy audytorskiej z listy na podstawie art. 61 ust. 1 pkt 3 Ustawy z uwagi na niepoddanie się kontroli, o której mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1 Ustawy.

Do rozpatrywania na 2025 r. przeszła 1 sprawa z 2018 r., która dotyczy sprawy wszczętej z urzędu w wyniku powziętych informacji, o nałożenie sankcji administracyjnych na firmę audytorską.

Dodatkowo w okresie sprawozdawczym KRBR przyjęła:

- 3 postanowień w sprawie wyznaczenia nowego terminu zakończenia postępowania administracyjnego.

6. INFORMACJA DOTYCZĄCA KRAJOWEGO SĄDU DYSCYPLINARNEGO W ZAKRESIE ORZECZEŃ

W okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. Krajowy Sąd Dyscyplinarny wydał 29 orzeczeń, w tym:

- 2 orzeczenia w sprawach z wniosków Krajowej Komisji Nadzoru i innego podmiotu dotyczące naruszenia przepisów określonych w Krajowych Standardach Badania, wprowadzonych Uchwałą Nr 2041/37a/2018 KRBR z dnia 5 marca 2018 r. w sprawie krajowych standardów wykonywania zawodu, jednobrzmiących z krajowymi standardami rewizji finansowej wprowadzonymi Uchwałą Nr 2783/52/2015 KRBR z dnia 10 lutego 2015 r. oraz przepisów Międzynarodowego Kodeksu etyki zawodowych księgowych (IESBA);
- 26 orzeczeń dotyczących spraw biegłych rewidentów, którzy nie realizowali obowiązku obligatoryjnego doskonalenia zawodowego w cyklu 2021–2023 oraz w roku 2022, co stanowi naruszenie art. 8 pkt 2 Ustawy oraz przepisów paragrafu R.113.1a Międzynarodowego Kodeksu etyki zawodowych księgowych;
- 1 orzeczenie, dobrowolne poddanie się karze (kara uzgodniona z Krajowym Rzecznikiem Dyscyplinarnym)

W 2024 r. jeden obwiniony biegły rewident składał przed rozpoczęciem rozprawy wnioski o dobrowolne poddanie się karze.

Spośród 29 wydanych merytorycznych orzeczeń KSD w 2024 r. (bez spraw umorzonych i odroczonej), 2 sprawy zostały poddane kontroli poprawności i podlegały rozstrzygnięciu przez instancję odwoławczą. W 2024 r. zakończyły się w sądach powszechnych sprawy prowadzone w ubiegłych latach: (4) w 1 sprawie sąd zwrócił do ponownego rozpoznania sprawę przez KSD, w 3 umorzono postępowanie na podstawie art. 17 § 1 pkt 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 37 z późn. zm.).

7. INFORMACJA DOTYCZĄCA REALIZACJI JUBILEUSZOWEJ XXV DKA

Jubileuszowa XXV Doroczna Konferencja Audytingu, pt. „Biegły rewident – zawód multidyscyplinarny” odbyła się w dniach 7–9 października 2024 r. W trakcie otwarcia XXV DKA wystąpili zaproszeni goście:

- Joanna Stachura, Dyrektor Departamentu Efektywności Wydatków Publicznych i Rachunkowości Ministerstwa Finansów, która odczytała list Ministra Finansów Andrzeja Domańskiego,
- Jacek Gdański, Prezes Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego,
- prof. dr Jens Poll, Zastępca Prezesa Accountancy Europe,
- prof. dr Donna L. Street, Dyrektor ds. badań i działań edukacyjnych w IAAER,
- Marcin Rulnicki, Członek Zarządu GPW, CFO,
- dr hab. Stanisław Hońko, Prezes Zarządu Głównego SKwP,
- dr Anna Leszczyńska, Skarbnik Krajowej Rady Doradców Podatkowych.

Pierwszego dnia po przemówieniach otwierających Prezesa KRBR oraz zaproszonych gości, przeprowadzone zostały trzy dyskusje, poświęcone najważniejszym zjawiskom kształtującym obecnie zawód biegłego rewidenta:

- Panel dyskusyjny 1 „AI w pracy biegłego rewidenta”
- Panel dyskusyjny 2 „ESG – rola biegłego rewidenta”
- Panel dyskusyjny 3 „Etyka w zmieniającym się świecie”

Drugi dzień konferencji rozpoczęło 6 równoległych sesji tematycznych (tematy do wyboru):

- 30 lat Ustawy o rachunkowości. Kierunki zmian – ewolucja czy rewolucja
- Instrumenty finansowe. Wybrane aspekty rachunkowości i badania
- Kontrola jakości zlecenia
- Zmiany w IESBA
- KSB 600 (z)
- Atestacja ESG

Druga część dnia obfitowała w kolejne panele, w których eksperci kontynuowali dyskusje na najważniejsze dla zawodu tematy:

- Panel dyskusyjny 4 „Kontrola w firmie audytorskiej”
- Panel dyskusyjny 5 „SWKJ 2 lata stosowania”

W tym dniu odbyła się również DEBATA OKSFORDZKA, która powróciła do programu DKA.

Dyskusji została poddana teza „Audyty małych i średnich przedsiębiorstw jest zbędną formalnością”.

Trzeciego dnia DKA odbyły się dwa panele:

- Panel dyskusyjny 6 „Przyszłość ustawy o biegłych rewidentach – nieuchronność zmian i kierunki działań”
- oraz Panel samorządowy.

Konferencje wsparli liczni sponsorzy i partnerzy wydarzenia.

Sponsorem strategicznym została firma: U-FIN.

Sponsorami głównymi byli: DATEV, WARTA, WTW, COMARCH.

Sponsorami zostali: PWC, KPMG.

Partnerami XXV DKA byli: EY, ACCA, AICP&CIMA, MOORE Polska, Kancelaria prawna Młynkiewicz, Jędrzejewska i wspólnicy.

Patronami objęły wydarzenie: Ministerstwo Finansów, PANA, SKwP, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, w Krakowie, w Poznaniu, w Katowicach, Uniwersytet Łódzki, Gdański oraz Szczeciński a także Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Sopotcka Akademia Nauk Stosowanych oraz Akademia Leona Koźmińskiego.

Patronem medialnym była RACHUNKOWOŚĆ.

W XXV DKA udział wzięło blisko 500 uczestników, w tym 245 osób było w formule zdalnej.

Udział w Konferencji zaliczał 8 godzin obowiązkowego doskonalenia zawodowego z tematu “Zmiany w obszarze rewizji finansowej” oraz 12 godzin ODZ w formie samokształcenia biegłego rewidenta.

8. POZOSTAŁE WAŻNE UCHWAŁY KRBR

Wśród innych najbardziej istotnych decyzji podejmowanych przez KRBR w 2024 r. należy wymienić następujące (w kolejności chronologicznej):

- Uchwałę Nr 244/8a/2024 z dnia 5 stycznia 2024 r. w sprawie przyjęcia wzoru zawiadomienia o podjęciu i formie wykonywania zawodu lub zaprzestaniu wykonywania zawodu przez biegłego rewidenta oraz powiązaniu biegłego rewidenta z firmą audytorską;
- Uchwałę Nr 250/8a/2024 z dnia 15 stycznia 2024 r. w sprawie powołania Krajowego Rzecznika Praw Biegłych Rewidentów;
- Uchwałę Nr 251/8a/2024 z dnia 15 stycznia 2024 r. w sprawie powołania zastępcy Krajowego Rzecznika Praw Biegłych Rewidentów;
- Uchwałę Nr 253/9/2024 z dnia 23 stycznia 2024 r. w sprawie regulaminu działania regionalnych oddziałów Polskiej Izby Biegłych Rewidentów;
- Uchwałę Nr 255/9/2024 z dnia 23 stycznia 2024 r. w sprawie ustalenia na 2024 r. kwoty, powyżej której przeprowadzana jest procedura przetargowa;
- Uchwały nr od 258/9/2024 do nr 259/9/2024 z dnia 23 stycznia 2024 r. w sprawie skreślenia z wykazu jednostek uprawnionych;
- Uchwałę Nr 261/9/2024 z dnia 23 stycznia 2024 r. w sprawie zatwierdzania planu wydatków środków zgromadzonych na funduszu celowym na działalność szkoleniową;
- Uchwałę Nr 262/9/2024 z dnia 23 stycznia 2024 r. w sprawie likwidacji Regionalnego Oddziału Polskiej Izby Biegłych Rewidentów w Radomiu;
- Uchwałę Nr 263/9/2024 z dnia 23 stycznia 2024 r. w sprawie regulamin przyznawania patronatów przez Polską Izbę Biegłych Rewidentów;
- Uchwałę Nr 382/10/2024 z dnia 20 lutego 2024 r. w sprawie szczegółowych zasad ubiegania się o niższą składkę członkowską biegłych rewidentów;
- Uchwały nr od 383/10/2024 do nr 391/10/2024 z dnia 20 lutego 2024 r. w sprawie skreślenia z wykazu jednostek uprawnionych;
- Uchwałę Nr 417/10a/2024 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie powołania Komisji organizacyjno-programowej ds. Dorocznej Konferencji Audytingu w 2024 r.;
- Uchwałę Nr 454/11/2024 z dnia 19 marca 2024 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie organizacji XXV Dorocznej Konferencji Audytingu;
- Uchwałę Nr 501/12a/2024 z dnia 26 kwietnia 2024 r. w sprawie skreślenia z wykazu jednostek uprawnionych;
- Uchwały nr od 505/12a/2024 do nr 506/12a/2024 z dnia 26 kwietnia 2024 r. w sprawie przyznania odznaki Polskiej Izby Biegłych Rewidentów;
- Uchwałę Nr 517/13/2024 z dnia 21 maja 2024 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie organizacji XXV Dorocznej Konferencji Audytingu;

- Uchwałę Nr 518/13/2024 z dnia 21 maja 2024 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie powołania oraz trybu działania Komisji ds. etyki;
- Uchwałę Nr 562/13a/2024 z dnia 27 maja 2024 r. w przedmiocie uchylenia uchwały w sprawie szczegółowych zasad przeprowadzania konsultacji;
- Uchwałę Nr 570/13a/2024 z dnia 10 czerwca 2024 r. w sprawie regulaminu Biura Polskiej Izby Biegłych Rewidentów;
- Uchwałę Nr 571/13a/2024 z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie podjęcia działań dotyczących wdrożenia e-legitymacji dla biegłych rewidentów w aplikacji mObywatel;
- Uchwałę Nr 593/14/2024 z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie wskazówek dotyczących wybranych aspektów komunikacji z doradcami prawnymi badanej jednostki;
- Uchwałę Nr 594/14/2024 z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania rocznego planu finansowego Polskiej Izby Biegłych Rewidentów za rok 2023;
- Uchwałę Nr 595/14/2024 z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie rozliczenia wyniku finansowego Polskiej Izby Biegłych Rewidentów za rok 2023;
- Uchwałę Nr 602/14/2024 z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie przystąpienia Polskiej Izby Biegłych Rewidentów do Accountancy Europe;
- Uchwałę Nr 603/14/2024 z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia Dnia Biegłego Rewidenta;
- Uchwałę Nr 604/14/2024 z dnia 25 czerwca 2024 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie zasad procedowania uchwał zawierających przepisy regulacyjne;
- Uchwałę Nr 605/14/2024 z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Zasad procedowania uchwał zawierających przepisy regulacyjne;
- Uchwałę Nr 606/14/2024 z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie wdrożenia w Polskiej Izbie Biegłych Rewidentów do stosowania systemu Enova 365;
- Uchwałę Nr 607/14a/2024 z dnia 10 lipca 2024 r. w sprawie przyjęcia planu kosztów realizacji zadań nadzoru Polskiej Izby Biegłych Rewidentów na 2025 r.;
- Uchwałę Nr 609/15/2024 z dnia 30 lipca 2024 r. w sprawie zatwierdzenia szczegółowych kryteriów wyboru firmy audytorskiej przeprowadzającej badania sprawozdań finansowych Polskiej Izby Biegłych Rewidentów za lata 2024–2026;
- Uchwałę Nr 610/15/2024 z dnia 30 lipca 2024 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie stawek wynagrodzenia za udział w pracach organów i komisji oraz wynagrodzeń innych podmiotów;
- Uchwałę Nr 677/17/2024 z dnia 24 września 2024 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie wytycznych w zakresie wizytacji;
- Uchwałę Nr 679/17/2024 z dnia 24 września 2024 r. w sprawie Konkursu Polskiej Izby Biegłych Rewidentów na najlepszą pracę magisterską;
- Uchwałę Nr 697/17a/2024 z dnia 27 września 2024 r. w sprawie zasad tworzenia i wykorzystania funduszu celowego;
- Uchwałę Nr 698/17a/2024 z dnia 27 września 2024 r. w sprawie utworzenia funduszu celowego;

- Uchwałę Nr 699/17a/2024 z dnia 27 września 2024 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej powodzianom;
- Uchwałę Nr 701/17a/2024 z dnia 1 października 2024 r. w sprawie zgłoszenia kandydatów do Komitetu Standardów Rachunkowości;
- Uchwałę Nr 703/17a/2024 z dnia 3 października 2024 r. w sprawie dofinansowania konferencji ESG INNOVATORS INTERNATIONAL FORUM 2024;
- Uchwały nr od 704/18/2024 do 706/18/2024 z dnia 22 października 2024 r. w sprawie wpisu do wykazu jednostek uprawnionych;
- Uchwałę Nr 707/18/2024 z dnia 22 października 2024 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie zasad opracowania rocznego planu finansowego Polskiej Izby Biegłych Rewidentów oraz wzoru rocznego planu finansowego regionalnych oddziałów Polskiej Izby Biegłych Rewidentów;
- Uchwałę Nr 708/18/2024 z dnia 22 października 2024 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie zasad lokowania środków finansowych Polskiej Izby Biegłych Rewidentów;
- Uchwałę Nr 709/18/2024 z dnia 22 października 2024 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie stawek wynagrodzenia za udział w pracach organów i komisji oraz wynagrodzeń innych podmiotów;
- Uchwałę Nr 710/18/2024 z dnia 22 października 2024 r. w sprawie fakultatywnego kwestionariusza uzupełniającego dane osobowe biegłych rewidentów na potrzeby e-legitymacji w aplikacji mObywatel 2.0.;
- Uchwałę Nr 734/18a/2024 z dnia 31 października 2024 r. w sprawie aktualizacji planu kosztów realizacji zadań nadzoru Polskiej Izby Biegłych Rewidentów na 2024 r.;
- Uchwałę Nr 735/18a/2024 z dnia 31 października 2024 r. w sprawie aktualizacji planu finansowego Polskiej Izby Biegłych Rewidentów na 2024 r.;
- Uchwałę Nr 745/19/2024 z dnia 19 listopada 2024 r. w sprawie dofinansowania konferencji współorganizowanej przez Regionalny Oddział Polskiej Izby Biegłych Rewidentów w Kielcach;
- Uchwały nr od 749/19/2024 do 750/19/2024 z dnia 19 listopada 2024 r. w sprawie przyznania odznaki Polskiej Izby Biegłych Rewidentów;
- Uchwałę Nr 752/19/2024 z dnia 19 listopada 2024 r. w sprawie przekazania materiałów archiwalnych do państwowego zasobu archiwalnego;
- Uchwałę Nr 753/19/2024 z dnia 19 listopada 2024 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie dofinansowania konferencji ESG INNOVATORS INTERNATIONAL FORUM 2024;
- Uchwałę Nr 770/19a/2024 z dnia 30 listopada 2024 r. w sprawie akceptacji planowanego wydatku;
- Uchwałę Nr 830/20/2024 z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie aktualizacji planu kosztów realizacji zadań nadzoru Polskiej Izby Biegłych Rewidentów na 2024 r.;
- Uchwałę Nr 831/20/2024 z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji planu kosztów realizacji zadań nadzoru Polskiej Izby Biegłych Rewidentów na 2025 r.;
- Uchwałę Nr 832/20/2024 z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie aktualizacji planu finansowego Polskiej Izby Biegłych Rewidentów na 2024 r.;

- Uchwałę Nr 833/20/2024 z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie wysokości składki członkowskiej biegłych rewidentów w 2025 r.;
- Uchwałę Nr 834/20/2024 z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie przyjęcia planu finansowego Polskiej Izby Biegłych Rewidentów na 2025 r.;
- Uchwałę Nr 835/20/2024 z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie przekazania środków finansowych na fundusz celowy na działalność szkoleniową;
- Uchwałę Nr 836/17/2024 z dnia 17 grudnia 2024 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie zasad tworzenia i wykorzystania funduszu celowego;
- Uchwałę Nr 837/20/2024 z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie przekazania środków finansowych na fundusz celowy na tworzenie i doskonalenie narzędzi wspomagających pracę biegłych rewidentów;
- Uchwałę Nr 838/17/2024 w z dnia 17 grudnia 2024 r. sprawie przekazania środków finansowych na fundusz celowy na organizację Dorocznej Konferencji Audytingu;
- Uchwałę Nr 839/20/2024 z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie przekazania środków finansowych na fundusz celowy na organizację Dnia Biegłego Rewidenta przez Polską Izbę Biegłych Rewidentów;
- Uchwałę Nr 840/20/2024 z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie przeprowadzania szkoleń przez Regionalne Oddziały Polskiej Izby Biegłych Rewidentów w 2025 roku;
- Uchwałę Nr 841/20/2024 z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie literatury oraz podstawowych aktów prawnych i regulacji zawodowych pomocnych w przygotowaniu się do poszczególnych egzaminów z wiedzy dla kandydatów na biegłego rewidenta;
- Uchwałę Nr 842/20a/2024 z dnia 23 grudnia 2024 r. w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania rocznego planu finansowego Polskiej Izby Biegłych Rewidentów za rok 2023;
- Uchwałę Nr 846/20a/2024 z dnia 27 grudnia 2024 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie fakultatywnego kwestionariusza uzupełniającego dane osobowe biegłych rewidentów na potrzeby e-legitymacji w aplikacji mObywatel 2.0;
- Uchwałę Nr 847/20a/2024 z dnia 27 grudnia 2024 r. w sprawie przyznania odznaki Polskiej Izby Biegłych Rewidentów.

9. WYBRANE AKTYWNOŚCI NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM

Międzynarodowa konferencja EFAA for SMEs

W dniu 16 maja 2024 r. w Brukseli odbyła się konferencja z okazji 30-lecia działalności Europejskiej Federacji Księgowych i Biegłych Rewidentów MŚP ([European Federation of Accountants and Auditors for small and medium size enterprises – EFAA for SMEs](#)). Podczas jubileuszowej konferencji była mowa zarówno o historii Federacji, jak i o sztucznej inteligencji i zrównoważonym rozwoju w odniesieniu do małych i średnich przedsiębiorstw oraz o przyszłości zawodu księgowego.

Udział w spotkaniu wzięli księgowi i audytorzy z kilkunastu europejskich krajów. Polski samorząd był reprezentowany przez Piotra Witka, członka KRBR, który przekazał Prezesowi EFAA for SMEs gratulacje z okazji 30 lat istnienia organizacji.

Zjazd V4

Szczególne miejsce w działalności międzynarodowej PIBR zajmuje współpraca w ramach tzw. Porozumienia Wyszehradzkiego, które w 2001 r. podpisały izby biegłych rewidentów z: Polski (PIBR), [Czech \(KACR\)](#), [Słowacji \(SKAU\)](#) i [Węgier \(MKVK\)](#). Corocznie w kolejnych państwach odbywają się zjazdy prezesów i innych przedstawicieli tych organizacji, tzw. Zjazdy V4. Spotkania te są okazją do omówienia kluczowych spraw i inicjatyw dotyczących zawodu biegłego rewidenta na szczeblu krajowym, unijnym i międzynarodowym. Za szczególnie pozytywne należy uznać, że prezentowane i dyskutowane są nie tylko kwestie prawne, ale także sprawy praktyczne związane z profesją i samorządem biegłych rewidentów. Coroczne spotkania są bardzo przydatne dla rozwoju profesji, wymiany doświadczeń, tworzenia wspólnych rozwiązań i silnego stanowiska międzynarodowego. To jest także okazja do mniej formalnych rozmów i integracji.

W dniach 6–7 czerwca 2024 r. w Budapeszcie odbył się XXII Zjazd V4. Organizatorem spotkania była Węgierska Izba Biegłych Rewidentów ([MKVK](#)). Spotkanie było poświęcone najbardziej aktualnym tematom, w tym: wdrożeniu dyrektywy CSRD w państwach grupy wyszehradzkiej i pozostałych krajach unijnych, sprawozdawczości i atestacji w zakresie zrównoważonego rozwoju, cyfryzacji pracy firm audytorskich, wpływowi kontroli jakości na audytorów, wdrożeniu MSZJ 1 oraz MSB dla MZJ, rozwojowi rynku usług audytorskich i pomysłach na przyciąganie młodych talentów do zawodu czy obowiązkowemu doskonaleniu zawodowemu, mentoringowi i szeroko rozumianej edukacji.

Polską Izbę Biegłych Rewidentów reprezentował Piotr Witek, członek KRBR, który wniósł do dyskusji perspektywę i wyzwania dla polskiego rynku w zakresie przygotowań do atestacji ESG oraz zachęcania profesjonalistów do zawodu biegłego rewidenta.

Ponowne przystąpienie PIBR do IAAER

W dniu 15 lipca 2024 r. Polska Izba Biegłych Rewidentów dołączyła do Międzynarodowego Stowarzyszenia ds. Edukacji i Badań w Zakresie Rachunkowości ([International Association for Accounting Education and Research – IAAER](#)), organizacji non-profit zajmującej się wsparciem edukacji i badań w obszarze rachunkowości.

PIBR była już członkiem IAAER w latach 2010 – 2018 r. Ponowne przystąpienie do Stowarzyszenia umożliwia samorządowi kontakt i komunikację z ekspertami z dziedziny rachunkowości i rewizji finansowej z całego świata, a tym samym dzielenie się najnowszymi wynikami badań oraz wymianę opinii i doświadczeń w zakresie edukacji i doskonalenia zawodowego.

Doroczna konferencja LZRA

W dniu 20 sierpnia 2024 r. w Jurmale na Łotwie odbyła się konferencja w ramach obchodów jubileuszu 30-lecia istnienia Łotewskiego Stowarzyszenia Biegłych Rewidentów ([Latvian Association of Certified Auditors – LZRA](#)), zatytułowana: „ReVision: Integralność w finansach i zrównoważonym rozwoju 2024+”. Gospodarze konferencji przybliżyli historię i działania Stowarzyszenia. Przedstawicielka Accountancy Europe omówiła największe wyzwania stojące przed profesją w całej Europie, w szczególności związane z wdrażaniem raportowania ESG, wymianą pokoleniową czy zmianami technologicznymi. Ponadto o wyzwaniach w profesji dyskutowali przedstawiciele Izb z Łotwy, Litwy, Estonii, Polski i Azerbejdżanu. Przedstawiono nowe możliwości stojące przed biegłymi audytorami wynikające z wdrożenia AI, omówiono bieżącą sytuację geopolityczną z uwzględnieniem interesów krajów bałtyckich. Spotkanie było okazją do wymiany poglądów i podzielenia się doświadczeniami.

Piotr Witek, Członek KRBR, który reprezentował polski samorząd, wziął udział w panelu dyskusyjnym na temat „Audyty – Przyszłość – Wizja”, komentując tak istotne kwestie jak zmiana pokoleniowa, zmiany w organizacji wewnętrznej (rola oddziałów), niezbędne zmiany w komunikacji z rynkiem i otoczeniem, współpraca z nadzorcą.

Posiedzenie Rady IFAC

W dniach **6–7 listopada 2024 r.** w Paryżu odbyło się posiedzenie Rady IFAC (IFAC Council). Spotkanie odbyło się w formule hybrydowej – członkowie Rady, w skład której wchodzi upoważnieni przedstawiciele organizacji członkowskich IFAC, uczestniczyli w posiedzeniu osobiście w Paryżu lub online. Polską Izbę Biegłych Rewidentów reprezentował Prezes Krajowej Rady Biegłych Rewidentów Kamil Jesionowski, który uczestniczył w obradach w sposób zdalny.

Podczas posiedzenia Rady IFAC zostały zatwierdzone sprawozdania i raporty poszczególnych organów, grup i komitetów IFAC za ostatni rok, plany działania na kolejne lata, jak również przyjęto nowych lub ponownie mianowano dotychczasowych członków Zarządu IFAC i Komitetu Nominacyjnego. Ponadto nominowano dotychczasowego zastępcę prezesa [Jean'a Bouquot](#) na stanowisko prezesa IFAC oraz wybrano Taryn Rulton na zastępcę prezesa IFAC na lata 2024–2026. Przyjęto również nowe zawodowe organizacje księgowych w poczet członków IFAC, w tym:

- a) dotychczasowych członków stowarzyszonych na członków pełnoprawnych:
 - Colegio de Contadores Públicos de Pichincha y del Ecuador (CCPPE) – Ekwador
 - Emirates Association for Accountants and Auditors (EAAA) – Zjednoczone Emiraty Arabskie
- b) nową organizację na członka pełnoprawnego:
 - Consejo General de Economistas de España (CGE) – Hiszpania

c) nowe organizacje na członków stowarzyszonych:

- Ordre National des Experts Comptables Algériens (ONEC) – Algieria
- Ordre des Professionnels Comptables du Burundi (OPC Burundi) – Burundi
- Ordre National des Experts Comptables du Gabon (ONEC) – Gabon
- Institute of Chartered Accountants of the Maldives (CA Maldives) – Malediwy

W trakcie posiedzenia odbyły się również dyskusje m.in. na temat korzyści z połączonego uczenia się, sztucznej inteligencji i zawodu księgowego, jak również przemówienia przedstawicieli globalnych instytucji ustanawiających standardy i organów regulacyjnych na temat wzajemnych powiązań między globalnym ujawnianiem informacji na temat zrównoważonego rozwoju a towarzyszącą mu etyką i atestacją oraz przemówienia przedstawicieli Komisji Europejskiej i EFRAG na temat najnowszych zmian regulacyjnych na poziomie UE w zakresie sprawozdawczości i atestacji zrównoważonego rozwoju oraz kolejnych kroków.

Spotkanie z przedstawicielami EFAA for SMEs

W dniu 26 listopada 2024 r. odbyło się spotkanie – w trybie zdalnym – z przedstawicielami EFAA for SMEs, mające na celu zapoznanie przedstawicieli PIBR z rolą i działaniami organizacji, reprezentującej interesy małych i średnich firm księgowych i audytorskich (tzw. „praktyk”), w tym aktywnie pracującej nad kształtowaniem prawa i standardów oraz współpracującej z instytucjami unijnymi i międzynarodowymi.

W spotkaniu z ramienia EFAA for SMEs uczestniczyli: prezes Salvador Marin oraz dyrektor Paul Thompson, natomiast ze strony PIBR obecni byli: Joanna Chwaścikowska-Karwacka, zastępca prezesa KRBR oraz Piotr Witek, członek KRBR.

Spotkanie z przedstawicielem IASB

W dniu 28 listopada 2024 r. w siedzibie Polskiej Izby Biegłych Rewidentów w Warszawie odbyło się doroczne już spotkanie z Nickiem Andersonem, członkiem Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (International Accounting Standards Board – IASB). Było ono po raz kolejny okazją do zapoznania się w kameralnej atmosferze z czekającymi profesję zmianami w zakresie międzynarodowych standardów sprawozdawczości finansowej. Przedstawiciel IASB przybliżył m.in. nowe standardy oraz projekty będące w trakcie ustanawiania, a także bieżące i nadchodzące konsultacje.

Z ramienia PIBR w spotkaniu uczestniczył Piotr Witek, członek KRBR. Obecni byli także zainteresowani pracami IASB praktycy z dużych firm audytorskich.

Spotkanie z przedstawicielami FAR i IFAC nt. MSB dla MZJ

W dniu 3 grudnia 2024 r. z inicjatywy Międzynarodowej Federacji Księgowych (International Federation of Accountants – IFAC), przedstawiciele KRBR: Jarosław Dac, Dawid Napierała i Piotr Witek spotkali się w trybie zdalnym z Björnem Irlle, biegłym rewidentem i przedstawicielem instytutu zawodu księgowego w Szwecji – FAR oraz Sarah Gagnon, senior manager w IFAC.

Spotkanie miało na celu przybliżenie międzynarodowego standardu badania mniej złożonych jednostek (MSB dla MZJ), opublikowanego przez Radę Międzynarodowych Standardów Badania i Usług Atestacyjnych (International Auditing Assurance Standards Board – IAASB) w grudniu 2023 r. Przedstawiciele PIBR zwrócili uwagę na wyzwanie związane ze zdefiniowaniem mniej złożonej jednostki. Uczestnicy spotkania zgodnie przyznali, że w zrozumieniu i stosowaniu standardu pomocne są materiały i wskazówki opracowywane przez IAASB i zwrócili się do IFAC z prośbą o ich aktualizację.

W okresie sprawozdawczym PIBR przetłumaczyła na język polski i umieściła na stronie internetowej samorządu (w sekcjach: „[e-Biblioteka](#)”, „[Współpraca międzynarodowa](#)” oraz „[Projekty standardów](#)”) wiele publikacji Międzynarodowej Federacji Księgowych (IFAC) oraz opracowań niezależnych rad ds. stanowienia standardów: Rady Międzynarodowych Standardów Badania i Usług Atestacyjnych ([IAASB](#)) i Rady Międzynarodowych Standardów Etyki dla Księgowych ([IESBA](#)).

Informacje na ten temat zostały zaprezentowane w pkt 2.1 niniejszego sprawozdania.

10. POZOSTAŁE WYBRANE AKTYWNOŚCI NA SZCZEBLU KRAJOWYM

W roku 2024 przedstawiciele Krajowej Rady Biegłych Rewidentów brali udział w licznych wydarzeniach, wśród których wyraźnie obecna była tematyka raportowania ESG i atestacji. Ponadto w minionym roku zainicjowane zostały wydarzenia samorządowe, realizowane z funduszu szkoleniowego tj. cykl spotkań online z ekspertami pt. „Poranki z PIBR” oraz webinary „Biegle na ważne tematy”. Celem szkoleń było przybliżenie ważnych i interesujących tematów dla środowiska biegłych rewidentów, kandydatów na biegłych rewidentów i księgowych. Szkolenia miały charakter otwarty, nieodpłatny dla biegłych rewidentów.

PIBR w 2024 r. zorganizował 17 webinarów z cyklu „Poranki z PIBR” oraz 3 webinary z cyklu „Biegle na ważne tematy” (w dalszej części Sprawozdania znajdują się szczegóły na temat ich organizacji).

PIBR zorganizował również cykl bezpłatnych szkoleń „Akademia trenera” poświęconych tematyce uczenia dorosłych. Celem Akademii było podniesienie umiejętności trenerów w zakresie bardziej efektywnego uczenia biegłych rewidentów.

Z kolei w celu podkreślenia roli i znaczenia naszego zawodu zaufania publicznego, KRBR ustanowiła 19 października Dniem Biegłego Rewidenta. Z tej okazji odbyły się liczne świąteczne spotkania integracyjne w regionalnych oddziałach, które zostały wsparte środkami z funduszu celowego ustanowionego na tę okazję. Z kolei w celu promocji zawodu w środowisku akademickim ogłoszony został konkurs PIBR na najlepszą pracę magisterską. W 2024 r. kontynuowana była współpraca w ramach Ogólnopolskiego Porozumienia Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego. W ramach komunikacji wewnątrzsamorządowej kilkakrotnie zwoływane były Samorządowe Fora Regionów PIBR z udziałem przedstawicieli Krajowej Rady oraz Regionalnych Rad RO. Członkowie KRBR odbywali również wizyty gospodarskie w Regionalnych Oddziałach PIBR.

Wydarzenia z udziałem KRBR były w ubiegłym roku podsumowywane w comiesięcznych przeglądach publikowanych w aktualnościach na stronie internetowej PIBR. Informowaliśmy o nich ponadto w Biuletynie Polskiej Izby Biegłych Rewidentów, ukazującym się co dwa tygodnie (premierowe wydanie wyszło pod koniec 2023 r.) oraz w mediach społecznościowych, spośród których coraz większym zainteresowaniem cieszy się profil PIBR na LinkedIn. Poniżej przedstawione zostały wybrane aktywności na szczeblu krajowym.

Inauguracja Platformy Audytowo-Doradczej

Przedstawiciele KRBR (Prezes Kamil Jesionowski oraz Zastępca Prezesa Joanna Chwaścikowska-Karwacka) wzięli udział 6 lutego w inauguracji działalności Platformy Audytowo-Doradczej przy organizacji Pracodawcy RP. Podczas spotkania, z udziałem przedstawicieli Ministerstwa Finansów, Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego oraz firm audytorskich, omawiano perspektywy rynku audytu finansowego, wyzwania związane z nadzorem nad rynkiem audytowym oraz oczekiwania względem instytucji rynkowych i partnerów społecznych, dotyczące dialogu w kreowaniu regulacji. W ciągu roku odbyło się kilka spotkań tego forum wymiany poglądów.

Okragły Stół Zrównoważonej Transformacji Gospodarczej

Głos w imieniu PIBR podczas debaty pod nazwą „Okragły Stół Zrównoważonej Transformacji Gospodarczej”, zorganizowanej 8 kwietnia przez Polskie Stowarzyszenie ESG, zabrał Prezes KRBR Kamil Jesionowski. Poinformował, że samorząd pracuje nad regulacjami dot. atestacji raportów ESG. Wśród prelegentów byli także przedstawiciele biznesu, agend rządowych, organizacji zrzeszających przedsiębiorców, spółek giełdowych, uczelni wyższych, kancelarii prawnych i ekspertów. Uczestnicy spotkania zgodnie wskazywali na potrzebę wsparcia ze strony rządowej oraz zwrócili uwagę na konieczność edukacji uczestników rynku i przygotowania odpowiednich kadr m.in. poprzez stworzenie odpowiednich kierunków studiów. Debata poprzedziła konferencję „ESG & Sustainability Forum Go to the Future 2024”, odbywającą się pod patronatem PIBR.

Targi Idei ESG z warsztatem PIBR o podwójnej istotności

PIBR została partnerem merytorycznym Targów Idei ESG, zorganizowanych stacjonarnie przez Forum Odpowiedzialnego Biznesu w dniu 16 kwietnia 2024 r. W ramach współpracy przedstawiciele samorządu przygotowali warsztat „Podwójna istotność w raportowaniu zrównoważonego rozwoju”. Moderatorem była Ewa Sowińska, biegła rewidentka, a jako prelegenci wystąpili: Kamil Jesionowski, Prezes KRBR; Aleksandra Stanek-Kowalczyk, Partnerka EY, ekspertka ds. zrównoważonego rozwoju oraz Paweł Zaczyński, biegły rewident, Associate Partner Grant Thornton. Temat wzbudził ogromne zainteresowanie i przyciągnął liczne grono uczestników.

Webinar nt. projektu ustawy implementującej dyrektywę CSRD

Prezes KRBR został zaproszony do zaprezentowania perspektywy profesji i samorządu biegłych rewidentów w zakresie atestacji ESG podczas webinaru zorganizowanego 25 kwietnia przez Ministerstwo Finansów oraz Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej w celu omówienia skierowanego do konsultacji publicznych projektu ustawy implementującego dyrektywę UE ws. sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSRD). Kamil Jesionowski opowiedział o wyzwaniach, które dla profesji stanowi badanie raportów niefinansowych oraz o działaniach podejmowanych bądź planowanych przez samorząd w celu przygotowania biegłych rewidentów do nowego rodzaju atestacji, zaznaczając, że podejście biegłych rewidentów do wdrażania atestacji zrównoważonego rozwoju będzie w znacznej mierze wynikało z tego, jak odpowiednie regulacje będą wdrażane i jak szybko będzie procedowany projekt ustawy.

XXXI Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Rachunkowość w zarządzaniu jednostkami gospodarczymi”

PIBR objęła patronatem konferencję „Rachunkowość w zarządzaniu jednostkami gospodarczymi”, organizowaną przez Katedrę Rachunkowości Uniwersytetu Szczecińskiego. Ubiegłoroczna edycja (24 maja) odbywała się pod hasłem „30-lecie ustawy o rachunkowości – sukcesy i wyzwania”. Udział w dyskusji „Za i przeciw zmianom ustawy o rachunkowości” wzięła Joanna Chwaścikowska-Karwacka, Zastępca Prezesa KRBR.

Debata o raportowaniu ESG na Europejskim Kongresie Finansowym

Prezes KRBR Kamil Jesionowski był prelegentem w debacie „Nowe regulacje w zakresie zrównoważonego rozwoju – perspektywa nadzoru” z udziałem: Jacak Gdańskiego, Prezesa PANA; Jacka Jastrzębskiego, Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego; Roberta Adamczyka, Przedstawiciela Europejskiej Grupy

Doradczej ds. Sprawozdawczości Finansowej – EFRAG. Dyskusję moderowała Ewa Sowińska, biegła rewidentka i ekspertka w tematyce ESG. Organizatorem debaty odbywającej się 10 czerwca podczas Europejskiego Kongresu Finansowego w Sopocie była Polska Agencja Nadzoru Finansowego.

8. doroczna konferencja metropolitalna w Łodzi

„Sprawozdawczość Zrównoważonego Rozwoju – szansa czy wyzwanie?” była tematem dorocznej konferencji zorganizowanej 19–20 września przez łódzkie oddziały Polskiej Izby Biegłych Rewidentów i Stowarzyszenia Księgowych w Polsce wraz z Miastem Łódź i Unią Metropolii Polskich. W debacie oksfordzkiej, w której wziął udział Prezes KRBR Kamil Jesionowski jako członek loży mędrców, dyskutowano, czy raport o stanie gminy/miasta powinien być rozszerzony o sprawozdawczość zrównoważonego rozwoju. Konferencję współprowadziła tradycyjnie Agnieszka Kryśkiewicz-Burnos, Zastępca Prezesa KRBR oraz Prezes RO w Łodzi.

71. Ogólnopolski Zjazd Katedr Rachunkowości

W dniach 25–27 września odbył się Ogólnopolski Zjazd Katedr Rachunkowości we Wrocławiu pod hasłem „Rachunkowość 5.0 – człowiek, technologia, ekologia, odporność na kryzys”. Organizatorami były trzy katedry Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Polska Izba Biegłych Rewidentów była patronem wydarzenia, a Prezes KRBR Kamil Jesionowski uczestniczył w panelu „Rachunkowość 5.0 w kontekście wyzwań społecznych”.

Konkurs CFO Roku 2024

W konferencji finałowej konkursu „CFO Roku 2024”, którego patronem była PIBR, odbywającej się 27 września na GPW, uczestniczył przedstawiciel KRBR – Piotr Witek, który wygłosił prelekcję pt. „Wymogi atestacji dotyczące raportowania zrównoważonego rozwoju – jak podejść do tego biegli rewidenty?”.

Promocja zawodu biegłego rewidenta na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego

Agnieszka Kryśkiewicz-Burnos, Zastępczyni Prezesa KRBR i Prezes RO PIBR w Łodzi, zaproszona została na otwarcie roku akademickiego 1 października na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego, podczas którego wygłosiła wykład promujący zawód biegłego rewidenta pt. „Trochę detektyw, trochę ratownik – czyli jak pokochałam swój zawód”. Uczestniczyła ponadto 5 października w spotkaniu otwierającym nowy kierunek „Biegły Rewident i Audyt Finansowy” na Uniwersytecie Łódzkim, nad którymi patronat objął łódzki oddział PIBR.

Konferencja MF z okazji 30-lecia ustawy o rachunkowości

Na okolicznościowej konferencji 3 października Minister Finansów Andrzej Domański wręczył odznaczenia „Zasłużony dla Finansów Publicznych” osobom, które „tworzyły fundamenty przepisów w obszarze rachunkowości i dbały o rozwój prawa bilansowego”. Uhonorowani zostali trzej zasłużeni członkowie naszego samorządu: dr Zdzisław Fedak, prof. Gertruda Świdorska, dr Danuta Krzywda. Ponadto odbyły się debaty, z których jedna poświęcona była „Kierunkom zmian w przepisach o rachunkowości”. Głos w tej dyskusji w imieniu samorządu biegłych rewidentów zabrał Prezes KRBR Kamil Jesionowski.

Konferencja Ogólnopolskiego Porozumienia Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego

15 października odbyła się konferencja OPSZZP pt. „Samorząd zawodowy – relikw przeszłości czy podstawa przyszłości?”. Joanna Chwaścikowska-Karwacka, Zastępca Prezesa KRBR, reprezentowała nasz samorząd w debacie „Znaczenie samorządu zawodowego dla zapewnienia sprawiedliwości i równości w systemie prawnym”. W swoim wystąpieniu podkreśliła, że biegli rewidenci są specyficznym zawodem zaufania publicznego ze względu na nadzór nad profesją sprawowany przez Polską Agencję Nadzoru Audytowego. Wyjaśniła, że państwowy nadzorca kontroluje funkcjonowanie profesji w wielu aspektach, m.in. prowadzi postępowania dyscyplinarne czy zatwierdza uchwały KRBR. Przypomniała, że dużo prerogatyw zostało odebranych samorządowi wskutek pojedynczych głośnych medialnie spraw, podobnie jak to było w przypadku innych zawodów zaufania publicznego. Zaapelowała o przegląd ustaw dotyczących zawodów zaufania publicznego. Kamil Jesionowski, Prezes KRBR podkreślił podczas wieńczącej konferencję debaty z udziałem prezesów wszystkich organizacji tworzących OPSZZP, że samorząd to podstawa funkcjonowania państwa, a silne samorzady to silne społeczeństwo i państwo. Wskazał, że specyfiką biegłych rewidentów na tle innych zawodów zaufania publicznego jest to, że efekty pracy audytorów dotyczą szeroko rozumianego bezpieczeństwa obrotu gospodarczego. Z pracy biegłego rewidenta korzysta nie tylko badana jednostka, ale także i szereg innych interesariuszy, reprezentujących różne instytucje, firmy, organizacje czy indywidualnych inwestorów. Konferencja zakończyła się podpisaniem przez prezesów samorządów zrzeszonych w OPSZZP apelu do władz państwowych. Członkowie zaapelowali o uwzględnienie głosu samorządów zawodowych przy procesie stanowienia prawa oraz umożliwienie samorządom sprawowania pieczy nad należytym wykonywaniem zawodu.

Konkurs FOB „Raporty Zrównoważonego Rozwoju”

W 2024 r. PIBR została partnerem strategicznym (jedynym) 18. edycji konkursu „Raporty Zrównoważonego Rozwoju”, organizowanego przez Forum Odpowiedzialnego Biznesu. Nadzór merytoryczny nad jego przebiegiem sprawowała Rada Programowa, w skład której wchodziło m.in. trzech przedstawicieli samorządu: Kamil Jesionowski, Prezes KRBR oraz biegli rewidenci Ewa Swoińska i Paweł Zaczyński. Zgłoszono rekordową liczbę raportów – 87 publikacji. Ogłoszenie laureatów nastąpiło 29 października na gali wieńczącej pierwszy dzień GREENPACT European ESG Summit. Podczas tego wydarzenia Prezes KRBR przybliżył przedstawicielom biznesu temat „Atestacja sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju. Perspektywa biegłego rewidenta”. Naświetlił w swoim wystąpieniu rolę samorządu i zawodu biegłego rewidenta w zakresie atestacji ESG, a także przybliżył podejście biegłych rewidentów do atestacji oraz podzielił się praktycznymi informacjami.

GREENPACT European ESG Summit

W panelu pt. „Jak dyrektywa CSRD zmieni biznes i gospodarkę?” uczestniczył Prezes KRBR, który zwrócił uwagę na kwestię małych i średnich firm. Podkreślił, że raportowanie ESG wpłynie także na mniejsze podmioty, gdyż są częścią tańcucha wartości innych, większych firm. Dwudniową międzynarodową konferencję GREENPACT European ESG Summit (29–30 października w Poznaniu) zorganizowała Krajowa Izba Gospodarcza wraz Grupą MTP, a Polska Izba Biegłych Rewidentów była jednym z jej patronów.

Forum Innowatorów ESG

PIBR była partnerem III edycji Forum Innowatorów ESG, zorganizowanego przez Polskie Stowarzyszenie ESG w dniach 13 – 14 listopada stacjonarnie – w Warszawie i online. Przedstawiciele KRBR, w odpowiedzi na duże zainteresowanie biznesu, omówili temat atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju i przygotowanego projektu standardu w tym zakresie. Dawid Napierała, Członek KRBR oraz Komisji ds. standaryzacji, w swoim wystąpieniu pt. „Atestacja ESG” – otwierającym konferencję na scenie dedykowanej ESG – opowiedział o projekcie polskiego standardu oraz podzielił się praktycznymi wskazówkami dla przedstawicieli raportujących jednostek. Temat atestacji ESG i ustanawiania standardu kontynuował Kamil Jesionowski, Prezes KRBR, w odbywającym się po prezentacji panelu pt. „CSRD, CSDDD, Atestacja. Na jakim etapie jesteśmy?”, zachęcając do udziału w prekonsultacjach projektu standardu. Pierwszy dzień konferencji zakończyła gala finałowa Konkursu Innowator ESG 2024 i ogłoszenie zwycięzców wyłonionych spośród niemal 130 zgłoszeń. W kapitule konkursu zasiadał m.in. prezes Krajowej Rady Biegłych Rewidentów Kamil Jesionowski. Drugiego dnia odbył się Okrągły Stół Zrównoważonej Transformacji Gospodarczej i debata pt. „Cele i wyzwania” z udziałem przedstawicieli biznesu. Głos w niej zabrał Członek KRBR Piotr Witek, koncentrując się na podkreśleniu celu raportu ESG. Podzielił się też praktycznymi wskazówkami m.in. w zakresie odpowiedniej komunikacji z biegłym rewidentem już na etapie zbierania danych i przygotowania raportu.

XX Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Zawodowa w Poznaniu

Pod hasłem „30 lat ustawy o rachunkowości – rola w biznesie, doświadczenia i kierunki zmian” odbyła się 14 listopada jubileuszowa edycja konferencji, organizowanej przez Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu wspólnie z Regionalnym Oddziałem PIBR w Poznaniu oraz Studenckim Kołem Naukowym Rachunkowości KONTO. Kamil Jesionowski, Prezes KRBR wygłosił przemówienie na rozpoczęciu konferencji oraz wziął udział w panelu zatytułowanym „Znaczenie ustawy o rachunkowości dla obrotu gospodarczego”.

Konferencja „Biegły sądowy, czyli kto?”

Konferencja odbywająca się 25–26 listopada miała charakter publicznej debaty eksperckiej i była poświęcona regulacjom prawnym dotyczącym biegłych sądowych, w szczególności projektowi ustawy. W pierwszym dniu wydarzenia, zorganizowanego przez Instytut Ekspertyz Sądowych im. prof. dra Jana Sehna w Krakowie, Prezes KRBR wygłosił zdalnie przemówienie nt. „Rola biegłego rewidenta dla rynku i wymiaru sprawiedliwości. Ścieżka uzyskania uprawnień biegłego rewidenta – zawodu zaufania publicznego”.

Gala jubileuszowa ACCA

Z okazji podwójnego jubileuszu – 120-lecia na świecie i 20 lat działalności w Polsce – ACCA zorganizowała 28 listopada uroczyste wydarzenie pt. „Think Ahead – Gala Celebrating 120 Years of ACCA”. PIBR – w ramach współpracy kontynuowanej przez organizację od 2015 r. – została zaproszona do objęcia funkcji partnera wspierającego galę. Przedstawiciele KRBR obecni na uroczystości – Agnieszka Kryśkiewicz-Burnos oraz Piotr Witek – przekazali od naszego samorządu gratulacje i najlepsze życzenia na kolejne lata rozwoju.

XXXII Konferencja Naukowo-Zawodowa we Wrocławiu

Konferencja pod hasłem „Przyszłość audytu – audyt w przyszłości” zorganizowana została 5 grudnia przez RO PIBR we Wrocławiu we współpracy z Katedrą Rachunkowości Finansowej, Podatków i Audytu Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Prezes KRBR Kamil Jesionowski wystąpił z prezentacją „Wyzwania samorządu biegłych rewidentów”. W panelu „Czy sztuczna inteligencja to przyszłość audytu?” uczestniczyła Joanna Chwaścikowska-Karwacka, Zastępca Prezesa KRBR i Z-ca Prezesa Regionalnej Rady RO PIBR we Wrocławiu.

19 października – Dzień Biegłego Rewidenta

Krajowa Rada Biegłych Rewidentów uchwałą z 25 czerwca 2024 r. ustanowiła 19 października Dniem Biegłego Rewidenta w celu uhonorowania wszystkich polskich biegłych rewidentów i podkreślenia istotnego znaczenia tego zawodu zaufania publicznego dla społeczeństwa, państwa prawa oraz obrotu gospodarczego, w szczególności poprzez dbanie o zapewnienie wiarygodności informacji finansowej, jej przejrzystość i rzetelność. 19 października 1991 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił Ustawę o badaniu i ogłaszaniu sprawozdań finansowych oraz biegłych rewidentach i ich samorządzie, rozpoczynając tym samym ponad 30-letnią historię społeczności biegłych rewidentów w nowych realiach polityczno-gospodarczych po przemianach w 1989 r. W ramach pierwszych obchodów święta naszej profesji regionalne oddziały PIBR zorganizowały różne inicjatywy, służące integracji naszego środowiska. W celu wsparcia organizacji obchodów KRBR uchwaliła fundusz specjalny, z którego RO otrzymały dofinansowanie. Poza tym PIBR uczestniczyła w obchodach Dnia Biegłego Rewidenta zorganizowanych na SGH przez uczelnię wraz z PANA (21 października). Kamil Jesionowski, Prezes KRBR, był prelegentem w odbywającej się tam debacie pt. „Biegły rewident – ile dróg otwiera wybór tego zawodu i jakie daje perspektywy na przyszłość?”. Przez cały dzień na SGH było stoisko informacyjne, gdzie studenci mogli porozmawiać z biegłymi rewidentami o tym, jak wejść do zawodu i jakie są jego perspektywy.

Konkurs PIBR na najlepszą pracę magisterską

24 września 2024 r. KRBR przyjęła uchwałę o organizacji konkursu Polskiej Izby Biegłych Rewidentów na najlepszą pracę magisterską z zakresu działalności i funkcjonowania samorządu biegłych rewidentów, wykonywania zawodu biegłego rewidenta lub zagadnień pobliskich lub zbliżonych do wykonywania zawodu biegłego rewidenta. Informacja o tej inicjatywie została ogłoszona na Ogólnopolskim Zjeździe Katedr Rachunkowości we Wrocławiu. Celem Konkursu jest rozbudzenie w środowisku akademickim zainteresowania samorządem biegłych rewidentów, zawodem biegłego rewidenta, a także wykonywaniem profesji biegłego rewidenta. Do Konkursu mogą być zgłaszane prace magisterskie obronione w roku ich przedstawienia do nagrody. Co roku na zgłoszenia będziemy czekać do 31 grudnia. Do udziału w I edycji Konkursu można było zgłaszać prace obronione w 2024 r. Rozstrzygnięcie Konkursu i wręczenie nagród za zajęcie I, II i III miejsca będzie następować podczas kolejnych edycji Dorocznej Konferencji Audytingu.

I Indywidualne Mistrzostwa Polski Księgowych i Biegłych Rewidentów w Szachach

W 2024 r. PIBR został zaproszony przez SKWP do włączenia się w inicjatywę mającą na celu integrację środowiska biegłych rewidentów i księgowych w obszarze pozazawodowym poprzez zorganizowanie I Indywidualnych Mistrzostw Polski Księgowych i Biegłych Rewidentów w Szachach. Na gospodarza pierwszej edycji turnieju o „Puchar Dwóch Prezesów” wybrano gdańskie oddziały obu organizacji. Rozgrywki szachowe odbyły się w weekend 21–22 września 2024 r. na zamku w Rzucewie nieopodal Pucka. W uroczystości otwarcia turnieju oraz ogłoszenia wyników udział wzięli Prezes KRBR Kamil Jesionowski.

Samorządowe Fora Regionów PIBR

VII Samorządowe Forum Regionów PIBR

Pierwsze w 2024 r. Samorządowe Forum Regionów PIBR odbyło się 18 stycznia, a jego temat brzmiał: „Regionalne Oddziały PIBR w roku 2024 – zadania, szanse, współpraca, wyzwania”. Przedstawiciele KRBR (Kamil Jesionowski oraz Joanna Chwaścikowska-Karwacka i Agnieszka Kryśkiewicz-Burnos) przedstawili działania Krajowej Rady związane z funkcjonowaniem regionalnych oddziałów PIBR (m.in. wspólny kalendarz wydarzeń organizowanych przez regionalne oddziały; wybór wspólnego banku do prowadzenia rachunków oddziałów; nowy regulamin działania oddziałów; sprawozdania z działalności oddziałów). Zaprezentowane zostały inicjatywy, które będą rozwijane dzięki funduszowi szkoleniowemu (spotkania online z ekspertami „Poranki z PIBR”, webinary „Biegłe na ważne tematy” przygotowane przez CE PIBR oraz program „Akademia Trenera”).

VIII Samorządowe Forum Regionów PIBR

Celem odbywającego się w dniach 13–14 kwietnia kolejnego Forum było podjęcie dyskusji na temat wspólnej polityki szkoleniowej. Podczas spotkania omówione zostały wyniki sprawozdań z działalności RO, a następnie cykl szkoleniowy ODZ 2021–2023. Ponadto odbył się warsztat służący integracji i umocnieniu w poczuciu wspólnych celów, stąd hasło przewodnie Forum „One Team, One PIBR”. Miał on również na celu zebranie pomysłów i koncepcji na wypracowanie wspólnej polityki szkoleniowej. Spotkanie, w którym udział wzięli przedstawiciele 16 z 24 funkcjonujących RO PIBR, zakończyło się przyjęciem listy postulatów, w większości możliwych do wdrożenia w najbliższym czasie. Najdalej idący zakładał centralizację szkoleń online.

IX Samorządowe Forum Regionów PIBR

W odpowiedzi na zaproszenie KRBR, w Samorządowym Forum Regionów 28 sierpnia uczestniczyli przedstawiciele 20 RO PIBR. Celem było omówienie kwestii związanych ze wspólną polityką szkoleniową, zwłaszcza wynikających z Uchwały KRBR Nr 516/13/2024 z dnia 21 maja 2024 r. i jej wdrażania przez oddziały. Spotkanie zakończyło się decyzją obecnych przedstawicieli oddziałów o kontynuacji wdrażania wspólnej polityki szkoleniowej w kształcie opisanym w ww. uchwale oraz zobowiązaniem do przestrzegania jej postanowień.

X Samorządowe Forum Regionów

Kolejna, już 10. edycja, odbyła się 25–26 listopada. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele władz 23 RO PIBR (spośród 24 istniejących), którzy zdecydowali, że wspólna polityka szkoleniowa będzie kontynuowana w 2025 r. Przedstawiciele Krajowej Rady na początku Forum wystąpili z prezentacją pt. „Samorząd wczoraj, dziś i jutro”.

„Poranki z PIBR”

W styczniu 2024 r. zainicjowany został cykl spotkań online z ekspertami pt. „Poranki z PIBR”, podczas których zaproszeni goście przybliżają ważne i interesujące tematy dla środowiska biegłych rewidentów, kandydatów na biegłych rewidentów i księgowych. Spotkania mają charakter otwarty, więc wszystkie osoby zainteresowane prezentowaną tematyką mogą dołączyć i przysłuchiwać się rozmowie naszych gości oraz zadawać pytania na czacie. Udział w wydarzeniach jest nieodpłatny i nie wymaga wcześniejszej rejestracji. Udział w spotkaniu nie zalicza obowiązkowego doskonalenia zawodowego w formie samokształcenia. W minionym roku odbyło się 17 spotkań w ramach „Poranków z PIBR”:

- 30 stycznia 2024 r. – Raportowanie zrównoważonego rozwoju – szanse i wyzwania dla biegłych rewidentów,
- 13 lutego 2024 r. – Polityka rachunkowości w badaniu sprawozdania finansowego,
- 8 marca 2024 r. – Znaczenie informacji z działań merytorycznych dla sprawozdań finansowych – wydanie specjalne z okazji Dnia Kobiet,
- 12 marca 2024 r. – Technologie informacyjne w usługach biegłego rewidenta,
- 9 kwietnia 2024 r. – Ryzyko istotnego zniekształcenia w świetle KSB 315 (Z) – praktycznie wskazówki,
- 7 maja 2024 r. – Uproszczenia w rachunkowości – możliwości i zagrożenia,
- 28 maja 2024 r. – Kluczowe zmiany w Kodeksie etyki 2024 – czego nie wolno nam przeoczyć?
- 20 czerwca 2024 r. – Ocena podwójnej istotności zgodnie z wymaganiami standardów ESRS – rafy i mielizny, na które można wpaść,
- 10 września 2024 r. – Czy ustalenie wynagrodzeń za prace audytowe jest wyzwaniem dla środowiska biegłych rewidentów?
- 19 września 2024 r. – Zawód biegłego rewidenta i finansisty – transformacja z myślą o przyszłości (z udziałem CEO AICPA & CIMA),
- 14 października 2024 r. – Czy udział w inwentaryzacji to dla biegłego tylko formalność?
- 16 października 2024 r. – Atestacja sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju,
- 28 października 2024 r. – Roczne sprawozdania finansowe sporządzane po przekształceniu jednostki. Projekt stanowiska Komitetu Standardów Rachunkowości,
- 19 listopada 2024 r. – CIT estoński, czyli opodatkowanie ryczałtem od dochodów spółek w kontekście opinii biegłego rewidenta,
- 29 listopada 2024 r. – Niezakończone usługi – niestandardowe, trudnomierzalne, z profesjonalnym osądem,
- 3 grudnia 2024 r. – Jak uniknąć pułapek greenwashingu w komunikacji przedsiębiorstwa?
- 17 grudnia 2024 r. – Klasyfikacja obciążeń publicznoprawnych oraz podatki obrotowe – projekt stanowiska Komitetu Standardów Rachunkowości.

„Biegle na ważne tematy”

Polska Izba Biegłych Rewidentów uruchomiła w 2024 r. projekt edukacyjny w formie nieodpłatnych webinarów pod hasłem „Biegle na ważne tematy”. Udział w wydarzeniach umożliwia zaliczenie obowiązkowego doskonalenia zawodowego w formie samokształcenia. Organizatorem webinarów jest Centrum Edukacji PIBR. W minionym roku odbyły się trzy webinary w ramach „Biegle na ważne tematy”:

- 15 lutego 2024 r. – Zaktualizowana przykładowa dokumentacja opisująca system wewnętrznej kontroli jakości w mniej złożonej firmie audytorskiej,
- 28 lutego 2024 r. – Konwencja OECD o zwalczaniu przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych w międzynarodowych transakcjach handlowych,
- 24 kwietnia 2024 r. – Profesjonalny osąd biegłego rewidenta – jak strategie neurobilansowania pomagają zwiększyć jakość i efektywność pracy?

11. KRAJOWY RZECZNIK PRAW BIEGŁEGO REWIDENTA (KRPBR)

Szczegółowe zasady działania KRPBR określał Regulamin działania KRPBR przyjęty uchwałą KRBR Nr 2665/48a/2023 z dnia 9 marca 2023 r., zmieniony uchwałą KRBR Nr 34/2/2023 z dnia 25 lipca 2023 r.

W roku 2024 Krajowy Rzecznik Praw Biegłych Rewidentów działał w oparciu o zapisy § 34 Statutu PIBR, przyjętego uchwałą Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów z dnia 06 września 2022 r.

Zadania wynikające ze statutu PIBR oraz Regulaminu działania KRPBR Rzecznik realizował w dwuosobowym składzie: Renata Zielińska – KRPBR, Józef Kuszneruk – zastępca KRPBR, wybrani na nową kadencję przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w styczniu 2024 r.

W okresie od stycznia do 31 grudnia 2024 r. KRPBR zrealizował zadania:

1. Monitorowanie uregulowań prawnych pod kątem ochrony praw biegłych rewidentów oraz sygnalizowanie pozostałym organom Izby potrzeby zmian tych uregulowań; w tym podzadania (zadania szczegółowe – wykonawcze):

1.1. Udział w pracach KRBR

Rzecznik brała udział we wszystkich posiedzeniach KRBR, była aktywnym członkiem Komisji standaryzacji.

Zastępca KRPBR uczestniczył w posiedzeniach Komisji ds. opiniowania aktów prawnych. Wziął również udział w konferencji KSD I KR D.

1.2. Akcentowanie problemu skalowalności w stosowaniu standardów kontroli jakości oraz standardów badania i innych usług (z uwzględnieniem art. 65 UoBR) i projektu nowego Standardu dla badań Mniej Złożonych Jednostek.

Rzecznik, uczestnicząc w Komisji KRBR ds. standaryzacji, w sposób szczególny akcentowała problemy skalowalności standardów z punktu widzenia różnych FA i różnych badanych jednostek. Rzecznik zwracała uwagę na problemy tworzenia komunikatów i innych informacji zrozumiałych dla biegłych rewidentów funkcjonujących w małych i średnich firmach audytorskich.

1.3. Działania zmierzające do tego, by pojęcie „Biegły rewident senior” nie było tylko zapisem bez znaczenia w UoBR (uaktywnienie w tym zakresie RO).

1.4. Sygnalizowanie organom Izby potrzeby zmian istniejących uregulowań wewnętrznych Izby.

Zgłoszone do Rzecznika uwagi, wnioski i postulaty zostały przez Rzecznika przeanalizowane w aspekcie ich szerszego znaczenia dla środowiska biegłych rewidentów. W ich wyniku Rzecznik wystąpiła do KRBR z wnioskiem o podwyższenie stawki dla biegłych rewidentów powołanych z urzędu do spraw dyscyplinarnych toczących się przez Krajowym Sądem Dyscyplinarnym. Stosowna w tym zakresie uchwała została podjęta przez KRBR.

2. Monitorowanie procedur stosowanych do postępowania dyscyplinarnego lub administracyjnego wobec biegłych rewidentów i firm audytorskich oraz sposobu jego prowadzenia, a także linii orzeczniczej w tych sprawach, oraz kierowanie wystąpień w tym zakresie do właściwych organów Izby, w tym podzadania:

2.1. Monitorowanie publikacji PANA dotyczących procedur i wyników kontroli w aspekcie wyływających stąd wniosków dla PIBR oraz inicjowanie doskonalenia zawodowego w tym zakresie (zgłaszanie tematów do ODZ).

Rzecznicy zorganizowali w dniu 19 lutego 2024 r. spotkanie z przedstawicielami KRPBR w RO PIBR. Podczas tego spotkania, a także bezpośrednio po nim zgłoszono szereg wniosków i postulatów dotyczących przebiegu kontroli w firmach audytorskich. W rezultacie Rzecznicy opracowali zgłoszone uwagi, uzupełnili je o zebrane przez siebie informacje i wnioski, a następnie omówili zebrane uwagi na spotkaniu z KRBR. Następnie przekazali pisemnie zgłoszone uwagi do KRBR, której przedstawiciele omówili je podczas spotkania z nowym kierownictwem PANA w końcu marca 2024 roku.

Rzecznik nie inicjowała nowych tematów doskonalenia zawodowego w tym zakresie.

W dniu 8 lipca 2024 roku odbyło się siedzibie PIBR spotkanie robocze Rzeczników z przedstawicielami KRPBR w Regionalnych Oddziałach PIBR. Spotkanie w całości poświęcono na roboczą dyskusję nad zagadnieniami zapisów Ustawy o Biegłych Rewidentach, które w ocenie osób uczestniczących powinny zostać zmienione. Po zebraniu dalszych, przesłanych także później uwag, Rzecznicy podsumowali i opracowali uwagi i postulaty środowiska dotyczące zmian Ustawy o Biegłych Rewidentach, które przekazali do dalszego procedowania Komisji d.s. opiniowania aktów prawnych.

Rzecznik po przeanalizowaniu publikacji PANA zawierających najczęściej występujące nieprawidłowości w trakcie kontroli, zorganizowała przy współpracy z RO PIBR spotkania dla biegłych rewidentów z firm audytorskich wytypowanych do kontroli planowej na II półroczu 2024 roku. Na spotkaniach omawiano przebieg kontroli PANA, nowe procedury kontroli, wymogi stawiane dokumentacji z badania z podkreśleniem najczęstszych nieprawidłowości pojawiających się w protokołach pokontrolnych. Spotkania odbyły się w dniach: 11.07 w RO Kraków, 12.07 w RO we Wrocławiu, 16.07 w RO w Gdańsku, 17.07 w RO w Poznaniu, 25.07 w RO w Łodzi, 1.08 w RO w Katowicach, 22.08 w RO w Warszawie, 26.09 na wspólnym spotkaniu RO Suwałki, Olsztyn, Białystok.

2.2. Monitorowanie postępowania dyscyplinarnego i administracyjnego prowadzonego przez KRD, KSD i KRBR na podstawie rocznych sprawozdań tych organów – w aspekcie wyływających stąd wniosków dla PIBR; wymiana doświadczeń z KRD i KSD

Nie odnotowano problemów w tym zakresie.

2.3. Monitorowanie postępowania dyscyplinarnego i administracyjnego prowadzonego przez PANA – na podstawie informacji upublicznianych przez PANA – w aspekcie wyływających stąd wniosków dla PIBR.

Opis podjętych działań opisano w ww. podpunkcie 2.1.

2.4. Przekazywanie na spotkaniach KRPBR z przedstawicielami KRPBR w RO oraz na Forum RO informacji o wynikach monitorowania określonego w pkt 2.2 i 2.3

Uwagi wynikające z monitorowania postępowań dyscyplinarnych i administracyjnych były prezentowane środowisku biegłych rewidentów na spotkaniach z przedstawicielami KRPBR przy RO PIBR. Zestawienie wyroków sądów administracyjnych podjętych w sprawach naruszeń UoBR przez firmy audytorskie zostało przekazane drogą mailową przedstawicielom w dniu 12 listopada 2024 r.

3. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych związanych z ochroną praw biegłych rewidentów, w tym podzadania:

3.1. Aktualizacja strony internetowej Izby w zakładce „Organy PIBR” – podzakładka „Krajowy Rzecznik Praw Biegłych Rewidentów” – informacji o działalności KRPBR.

W uruchomionej na stronie internetowej Izby zakładce „Krajowy Rzecznik Praw Biegłego Rewidenta” w 2024 r. umieszczono m.in. Plan działalności KRPBR na 2024 r., a w zakładce ze sprawozdaniami organów PIBR – Sprawozdanie z działalności KRPBR za 2024 r.

3.2. Bieżąca obsługa zakładki „Kontakt z KRPBR” na stronie internetowej Izby, dostępnej dla biegłych rewidentów po zalogowaniu, umożliwiającej zainteresowanym bezpośredni kontakt z Rzecznikiem, a w szczególności kierowanie do Rzecznika problemów nurtujących środowisko.

W 2024 r. doprecyzowano treść podzakładki „Kontakt z KRPBR” wskazując zakres działalności Rzecznika. Ograniczyło to ilość kierowanych zapytań, które dotyczyły spraw administracyjnych np. wpisów na listę, szkoleń obligatoryjnych itp.

W 2024 r. zgłoszono łącznie 55 pytań/prośb o wyjaśnienie, które dotyczyły: ewidencji biegłych rewidentów – 7, składek członkowskich – 16, ODZ – 7, postępowania kontrolnego/dyscyplinarnego/administracyjnego – 9, skreślenia FA/wystąpienia z samorządu – 6, inne (dot. X KZBR, informacji publicznej itp.) – 11.

3.3. Współpraca z powołanymi w RO przedstawicielami RO do współpracy z Rzecznikiem, w szczególności w zakresie uruchomienia konsultacji i innych form wsparcia dotyczących przygotowania się FA do kontroli i przebiegu kontroli.

Przedstawiciele KRPBR zostali powołani w większości RO PIBR; nie powołano ich w RO PIBR Bydgoszcz.

Z przedstawicielami KRPBR w RO PIBR zorganizowano w roku 2024 dwa spotkania: w dniu 19 lutego 2024 r. oraz w dniu 8 lipca 2024 r. Na spotkaniu w dniu 19 lutego 2024 roku omawiano bieżące problemy dotyczące współpracy, w szczególności dotyczące możliwości i form pomocy biegłym rewidentom w związku z prowadzonymi przez PANA kontrolami i postępowaniami dyscyplinarnymi. Na spotkaniu w dniu 8 lipca 2024 roku skupiono się na zebraniu i opracowaniu proponowanych zmian do UoBR. Ze spotkań tych sporządzono notatki służbowe, które udostępniono uczestnikom.

3.4. Wsparcie CE PIBR w zakresie przygotowania szkoleń specjalistycznych na dotyczące BR i FA tematy: Postępowanie kontrolne, Postępowanie dyscyplinarne i Postępowanie administracyjne

W związku z faktem organizacji przez firmy prawnicze nieodpłatnych spotkań w RO PIBR poświęconych postępowaniu kontrolnemu, dyscyplinarnemu i administracyjnemu, nie przygotowywano dodatkowych szkoleń specjalistycznych z tego zakresu. Tematyka szkoleń proponowanych przez CE PIBR obejmuje także ten zakres.

3.5. Współpraca z Komisją szkoleniową i Centrum Edukacji w zakresie tematyki szkoleń, materiałów szkoleniowych dot. praktycznych aspektów ODZ.

Rzecznik, współpracował z Komisją szkoleniową i Centrum Edukacji w zakresie tematyki szkoleń, materiałów szkoleniowych.

4. Udzielanie wsparcia biegłym rewidentom w zakresie rozwiązywania spraw spornych, w tym podzadania:

4.1 Udzielanie wsparcia biegłym rewidentom w zakresie rozwiązywania spraw spornych przy zastosowaniu alternatywnych metod rozwiązywania sporów – jeżeli wystąpią takie spory

W roku 2024 żadnych potrzeb w powyższym zakresie do KRPBR nie zgłoszono.

4.2. Działanie na rzecz szybkiego ujawnienia sporu przez zainteresowane strony przedstawicielom KRPBR w RO oraz udzielanie w tym zakresie niezbędnego wsparcia na miejscu, a w razie potrzeby – przy współpracy z KRPBR

W roku 2024 żadnych potrzeb w powyższym zakresie do KRPBR nie zgłoszono.

W kwestii zaangażowania się Rzecznika do prowadzonego postępowania w charakterze przedstawiciela społecznego wpłynęła jedna sprawa – jest w trakcie analizowania celowości i słuszności zaangażowania się KRPBR.

5. Inne działania, w tym:

5.1. Organizowanie posiedzeń Rzeczników, z ewentualnym udziałem zaproszonych gości.

W roku 2024 odbyło się 12 posiedzeń, podczas których omawiano m.in. stan i sposób realizacji działań, wynikających z Planu działań KRPBR na 2024 r.

5.2. Przedłożenie Krajowej Radzie Biegłych Rewidentów rocznego sprawozdania z działalności (do dnia 31 marca)

Roczne sprawozdanie z działalności KRPBR za rok 2023 zostało przekazane KRBR w dniu 19.03.2024 r. i opublikowane na stronie internetowej PIBR.

5.3. Udział w opracowywaniu budżetu PIBR – w części dotyczącej KRPBR.

12. INFORMACJA NT. BIURA POLSKIEJ IZBY BIEGŁYCH REWIDENTÓW (W TYM ETATY, KTÓRE ZOSTAŁY PRZEZNACZONE NA REALIZACJĘ ZADAŃ W RAMACH NADZORU PUBLICZNEGO)

Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2024 r.	
dyrektor Biura	0 etatów
z-ca dyrektora Biura ds. finansowych – główny księgowy i kierownik Działu Finansowego i Kadr	1 etat
z-ca głównego księgowego	1 etat
Dział Finansowy i Kadry	5 etatów
kierownik Działu Realizacji Zadań Nadzoru (dalej: „DRZN”)	1 etat
Dział Realizacji Zadań Nadzoru	
– obsługa Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego (DRZN)	1 etat
– obsługa Krajowego Sądu Dyscyplinarnego (DRZN)	1 etat
– obsługa Komisji ds. standaryzacji usług świadczonych przez biegłych rewidentów oraz Komisji ds. etyki (DRZN)	1 etat
– prawnik (DRZN)	2 etaty
– pracownik zajmujący się zadaniami związanymi z obowiązkowym doskonaleniem zawodowym (DRZN)	0 ¹ etatów
kierownik Działu Administracyjnego	1 etat
Dział Administracyjny	5 etatów
kierownik Działu Samorządowego	1 etat
Dział Samorządowy	5 etatów
dyrektor Centrum Edukacji	1 etat
Centrum Edukacji	2 etaty
Rzecznik Prasowy	1 etat
SUMA	29 etatów

Powyższa informacja nie uwzględnia danych osobowych dotyczących Komisji Egzaminacyjnej (analogicznie do informacji przekazanych w poprzednim roku).

Liczba zatrudnionych wg stanu na 31 grudnia 2024 r. wynosiła 33 osoby – 4 osoby KE = 29 osób.

Liczbę powyższe nie uwzględniają zatrudniania pracowników w RO PIBR.

¹ do dnia 30 listopada 2024 r. – 1 etat

13. ZESTAWIENIA

1. Stan spraw na 31 grudnia 2024 r. (za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.) prowadzonych postępowań administracyjnych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów dotyczących firm audytorskich niebadających JZP.

Stan spraw na 31 grudnia 2023 r. (za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.) prowadzonych postępowań administracyjnych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów dotyczących firm audytorskich niebadających JZP					
1	2	3	4	5	6
Rodzaj postępowania administracyjnego	Liczba wszystkich wszczętych spraw wg rodzaju postępowania administracyjnego (kol. 3 + 4 + 5 + 6)	Liczba spraw pozostających do rozpatrzenia w I instancji (wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.)	Sprawy zakończone w 2024 r. wydaniem decyzji ostatecznej w I instancji	Sprawy zakończone wydaniem decyzji w I instancji, od których przysługuje środek odwoławczy (ale odwołanie nie zostało jeszcze wniesione)	Sprawy zakończone wydaniem decyzji I instancji, od której wniesiony został środek odwoławczy (wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.)
Postępowania administracyjne pokontrolne w 2024 r. wg poprzednio obowiązującej ustawy*					
Postępowania administracyjne pokontrolne w 2024 r. wg obecnie obowiązującej ustawy**					
Postępowania administracyjne pozostałe w 2024 r. wg poprzednio obowiązującej ustawy*					
Postępowania administracyjne pozostałe w 2024 r. wg obecnie obowiązującej ustawy**					
Postępowanie administracyjne pokontrolne z poprzednich lat (przed 2024 r.)***					
Postępowania administracyjne pozostałe z poprzednich lat (przed 2024 r.)***	1	1	0	0	0
Inne (wymienić jakie; ewentualnie można dodać nowy wiersz):					
Razem	1	1	0	0	0

* ustawa z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1000 z późn. zm.)

** ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1421 z późn. zm. w brzmieniu na dzień 31 grudnia 2019 r.)

*** W przypadku pozycji dotyczących postępowań z poprzednich lat należy uwzględnić sprawy, które zostały wszczęte przed 2024 r. i zostały zakończone w 2024 r. lub zostały wszczęte przed 2024 r. i nie zostały zakończone wg stanu na koniec grudnia 2024 r.

2. Stan spraw na 31 grudnia 2024 r. (za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.) prowadzonych postępowań o skreślenie podmiotu z listy firm audytorskich i rejestru biegłych rewidentów

Stan spraw na 31 grudnia 2024 r. (za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.) prowadzonych postępowań o skreślenie podmiotu z listy firm audytorskich i rejestru biegłych rewidentów					
liczba wszczętych postępowań i wydanych decyzji administracyjnych					
sankcja administracyjna		na wnioski Strony		zmiana kwalifikacji	
postępowanie zakończone	postępowanie wszczęte i niezakończone	postępowanie zakończone	postępowanie wszczęte i niezakończone	postępowanie zakończone	postępowanie wszczęte i niezakończone
0	0	0	0	0	0
postępowanie zakończone	postępowanie wszczęte i niezakończone	postępowanie zakończone	postępowanie wszczęte i niezakończone	postępowanie zakończone	postępowanie wszczęte i niezakończone
46	0	149	0	0	0

3. Wykaz jednostek uprawnionych do przeprowadzania obowiązkowego doskonalenia zawodowego w 2024 r.

Wykaz jednostek uprawnionych do przeprowadzenia szkolenia w ramach obowiązkowego doskonalenia zawodowego w 2024 r.
ABES Audit Sp. z o.o. ul. J. Bema 60, lok. 304, 01-225 Warszawa
Arete Audit Sp. z o.o. ul. Młynarska 42/115, 01-171 Warszawa
AUDITPLUS SOLUTIONS Sp. z o.o. ul. Myśliwska 57 lok. 5E, 30-716 Kraków
BDO Solutions Sp. z o.o. ul. Postępu 12, 02-676 Warszawa
BDO Sp. z o.o. sp.k. ul. Postępu 12, 02-676 Warszawa
Duda i Wspólnicy Sp. z o.o. ul. Stawki 6/46, 00-193 Warszawa
Ecovis Poland Sp. z o.o. ul. Garażowa 5a, 02-651 Warszawa
Ernst & Young Sp. z o.o. Academy of Business sp.k. ul. Armii Ludowej 26, 00-609 Warszawa
Grant Thornton Frąckowiak Prosta spółka akcyjna ul. Abpa Antoniego Baraniaka 88E, 61-131 Poznań
Grupa Gumułka – Audyt Sp. z o.o. Sp. k. ul. Jana Matejki 4, 40-077 Katowice
KPMG Audyt Sp. z o.o. Sp. k. ul. Inflancka 4A, 00-189 Warszawa
Misters Audytor Adviser Sp. z o.o. ul. Wiśniowa 40, lok. 5, 02-520 Warszawa
PERFECTUM-AUDIT Doradcy Finansowo-Księgowi Sp. z o.o. al. Komisji Edukacji Narodowej 98, 02-777 Warszawa

Wykaz jednostek uprawnionych do przeprowadzenia szkolenia
w ramach obowiązkowego doskonalenia zawodowego w 2024 r.

PKF Consult Sp. z o.o. Sp. k.
ul. Orzycka 6, lok. 1B, 02-695 Warszawa

PRO AUDIT Kancelaria Biegłych Rewidentów Sp. z o.o.
ul. E. Wasilewskiego 20, 30-305 Kraków

PricewaterhouseCoopers Polska Sp. z o.o. Audyt Sp.k.
ul. Polna 11, 00-633 Warszawa (nr 144)

PricewaterhouseCoopers Polska Sp. z o.o. Sp. k.
ul. Polna 11, 00-633 Warszawa (nr 4208)

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce
ul. Górnośląska 5, 00-443 Warszawa

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Białymstoku
ul. Warszawska 34, 15-077 Białystok

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Bielsku-Białej
ul. Wrzosowa 33, 43-300 Bielsko-Biała

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Bydgoszczy
ul. Toruńska 24, 85-023 Bydgoszcz

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Częstochowie
al. Niepodległości 20/22, 42-207 Częstochowa

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Gdańsku
ul. Jaśkowa Dolina 93, 80-286 Gdańsk

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Gorzowie Wlkp.
ul. Gen. Wł. Sikorskiego 81, 66-400 Gorzów Wlkp.

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Katowicach
ul. Sokolska 3, 40-084 Katowice

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Kielcach
ul. Zagnańska 84A, 25-528 Kielce

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Koszalinie
ul. Zwycięstwa 148, 75-613 Koszalin

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Krakowie
ul. Kazimierza Wielkiego 19, 30-074 Kraków

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Legnicy
ul. N.M.Panny 22, 59-220 Legnica

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Lublinie
al. Piłsudskiego 1a, 20-011 Lublin

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Łodzi
ul. Piotrkowska 270, IX piętro, 90-361 Łódź

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Olsztynie
ul. Kajki 10/12, 10-547 Olsztyn

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Opolu
ul. Kołłątaja 11, 45-064 Opole

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Poznaniu
ul. Ziębicka 18, 60-164 Poznań

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Radomiu
ul. Kwiatkowskiego 70, 26-604 Radom

**Wykaz jednostek uprawnionych do przeprowadzenia szkolenia
w ramach obowiązkowego doskonalenia zawodowego w 2024 r.**

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Rzeszowie
ul. Targowa 3, 35-064 Rzeszów

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Suwałkach
ul. Utrata 2B, 16-400 Suwałki

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Szczecinie
al. Papieża Jana Pawła II 11, 70-001 Szczecin

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Toruniu
ul. Podmurna 10/12, 87-100 Toruń

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Warszawie
ul. Płocka 17/25, 01-231 Warszawa

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział we Włocławku
ul. Miedziana 2/4, 87-800 Włocławek

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział we Wrocławiu
ul. Gen. Józefa Bema 7-9/1A, 50-265 Wrocław

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Zielonej Górze
ul. Kopernika 5, 65-063 Zielona Góra

**Wykaz Regionalnych Oddziałów PIBR uprawnionych do przeprowadzenia szkolenia
w ramach obowiązkowego doskonalenia zawodowego w 2024 r.**

Regionalny Oddział PIBR w Białymstoku
ul. Warszawska 34, 15-077 Białystok

Regionalny Oddział PIBR w Bielsku-Białej
ul. 1 Dywizji Pancерnej 45, 43-300 Bielsko-Biała

Regionalny Oddział PIBR w Bydgoszczy
ul. Św. Trójcy 11/13, 85-224 Bydgoszcz

Regionalny Oddział PIBR w Częstochowie
ul. Dekabrystów 41 lok. 407, 42-200 Częstochowa

Regionalny Oddział PIBR w Gdańsku
ul. Grunwaldzka 212, 80-266 Gdańsk

Regionalny Oddział PIBR w Gorzowie Wlkp.
ul. Sikorskiego 81, 66-400 Gorzów Wlkp.

Regionalny Oddział PIBR w Katowicach
ul. Sokolska 3, parter, 40-084 Katowice

Regionalny Oddział PIBR w Kielcach
Al. IX Wieków Kielc 6/1, 25-516 Kielce

Regionalny Oddział PIBR w Koszalinie
ul. Zwycięstwa 148, 75-613 Koszalin

Regionalny Oddział PIBR w Krakowie
ul. F. Nullo 8, 31-543 Kraków

Regionalny Oddział PIBR w Legnicy
ul. J. Libana 5, 59-220 Legnica, skr. poczt. nr 305

Regionalny Oddział PIBR w Lublinie
ul. Jana Sawy 6/201, 20-632 Lublin

**Wykaz Regionalnych Oddziałów PIBR uprawnionych do przeprowadzenia szkolenia
w ramach obowiązkowego doskonalenia zawodowego w 2024 r.**

Regionalny Oddział PIBR w Łodzi
ul. Nowa 6/12, 90-031 Łódź

Regionalny Oddział PIBR w Olsztynie
ul. Kajki 7/18, 10-547 Olsztyn

Regionalny Oddział PIBR w Opolu
ul. Reymonta 49/5, 45-072 Opole

Regionalny Oddział PIBR w Poznaniu
ul. Morawskiego 1, 60-239 Poznań

Regionalny Oddział PIBR w Radomiu
ul. Kwiatkowskiego 70, 26-604 Radom

Regionalny Oddział PIBR w Rzeszowie
ul. Targowa 3, 35-064 Rzeszów

Regionalny Oddział PIBR w Suwałkach
ul. Noniewicza 85C, 16-400 Suwałki

Regionalny Oddział PIBR w Szczecinie
al. Papieża Jana Pawła II 45/3, 70-415 Szczecin

Regionalny Oddział PIBR w Tarnowie
ul. Piłsudskiego 5, 33-100 Tarnów

Regionalny Oddział PIBR w Toruniu
ul. Wysoka 16, pok. 9, 87-100 Toruń

Regionalny Oddział PIBR w Warszawie
ul. Wolność 7, lokal C, 01-018 Warszawa

Regionalny Oddział PIBR we Wrocławiu
ul. Świętokrzyska 36, 50-327 Wrocław

Regionalny Oddział PIBR w Zielonej Górze
ul. Batorego 16, lok. 17, 65-084 Zielona Góra

Centrum Edukacji Polskiej Izby Biegłych Rewidentów
al. Jana Pawła II 80, 00-175 Warszawa

*Prezes
Krajowej Rady Biegłych Rewidentów*

Kamil Jesionowski

PIBR
Polska Izba Biegłych
Rewidentów